

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma 2026–2028

Sisällysluettelo

1	Kuntayhtymän johtajan katsaus	2
2	Toimintaympäristöt ja sen muutossuunnat	5
2.1	Taloudellinen kehitys	5
2.2	Työllisyyden kehitys	7
2.3	Ylä-Savon väestö	8
2.3.1	Väestön kehitys.....	8
2.3.2	Yläsavolaisten koulutus	9
3	Kuntayhtymän strategia ja strategiset linjaukset	10
3.1	Tausta strategiavalinnoille	10
3.2	Kuntayhtymän strategia elinvoimaa ja uudistumista tavoitteet 2025–2029	10
3.2.1	Strategiset kehittämisohjelmat 2026	11
3.2.2	Strategiset tavoitteet 2026.....	12
4	Koulutuskuntayhtymän talous	15
4.1	Talousarvion perusteet	15
4.2	Käyttötalous ja tuloslaskelma	19
4.3	Investoinnit ja rahoitus	21
4.4	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	22
5	Toimialojen suunnitelmat	25
5.1	Yhtymäpalvelut	25
5.2	Osaamispalvelut	26
5.3	Oppimisympäristöt.....	28
5.4	Kehittämis- ja työelämäpalvelut	30
6	Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028	32
6.1	Kuntayhtymän tuloslaskelma yhteensä	32
6.2	Investointiosa	34
6.3	Rahoituslaskelma	35
6.4	Poistosuunnitelma	36

1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä ylläpitää monialaista Ylä-Savon ammattiopistoa ja toimii ammatillisen koulutuksen järjestäjänä. Kuntayhtymän omistama EduSavo Oy tuottaa kilpailutilanteessa markkinoilla tarjottavia koulutus- ja kehittämispalveluita.

Vuodet 2026–2028 muodostavat ratkaisevan ajanjakson sekä Ylä-Savon koulutuskuntayhtymälle, että koko Suomen ammatilliselle koulutukselle. 1.1.2026 voimaan tuleva rahoitusjärjestelmän uudistus, syksyllä 2025 päätetyt uudet järjestämisluvut uusine opiskelijavuosi-kiintiöineen, käynnistyvä toiminnanohjauskokeilu ja alueellisen toimintaympäristön kehitys asettavat merkittäviä haasteita, mutta samalla avaavat uusia mahdollisuuksia koulutuksen järjestämiselle. Tavoitteenamme on säilyttää asemamme vahvana alueellisena toimijana ja kehittäjänä sekä vahvistaa kansallista ja kansainvälistä näkyvyyttämme ja yhteistyötä.

Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu tilanteessa, jossa rahoituslain-säädäntö ja toiminnanohjauskokeilu astuvat voimaan ja kokemuksia uudesta mallista ei vielä ole. Tämä tarkoittaa samalla sitä, että arviot tulevien vuosien taloudellisesta tilanteesta ovat epävarmoja, koska yksittäisen koulutuksen järjestäjän rahoitukseen vaikuttaa kaikkien koulutuksen järjestäjien toiminta ja näiden arviointi useamman vuoden päähän on käytännössä mahdotonta. Eduskunnan käsittelyssä olleet uudistukset muokkaavat pysyvästi koulutuksen järjestäjien taloudellista perustaa. Uusi järjestelmä (kuten nykyinenkin) on suhteellinen ja laskennallinen. Uusi järjestelmä kuitenkin ohjaa järjestäjiä erittäin voimakkaaseen keskinäiseen kilpailuun tuloksellisuudessa ja vaikuttavuudessa. Samalla nuorten määrän väheneminen Suomessa johtaa opiskelijavuosista saatavan perusrahoituksen laskuun kaikilla niillä alueilla, joissa nuorten määrät laskevat.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymässä on parhaillaan menossa sopeutustoimet vuodelle 2025 kohdentuneen 1,3 miljoonan euron leikkauksen osalta ja olemme OKM:n antamien tietojen pohjalta arvioineet, että vuonna 2026 rahoitustaso laskee edelleen noin 0,4 miljoonaa euroa. Lopullinen varmuus tästä saadaan kuitenkin vasta joulukuun lopulla. Samanaikaisesti uusi lainsäädäntö edellyttää parempia tuloksia ja vaikuttavuutta. Henkilöstömäärää on jouduttu viime vuonna käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen myötä vähentämään ja väheneminen jatkuu myös ensi vuonna.

Rahoitettavien opiskelijavuosien osalta vähennys oli tälle vuodelle noin 110 opiskelijavuotta ja ensi vuoden osalta vähennys jatkuu edelleen 86 opiskelijavuotta. Tarkoituksenamme on kuitenkin turvata koulutuksen saatavuutta ja saavutettavuutta kouluttamalla enemmän opiskelijoita, kuin mitä rahoitustaso mahdollistaa, ainakin vielä ensi vuoden ajan.

Uudet leikkaukset tarkoittavat kuitenkin sitä, että joudumme siirtämään talouden sopeuttamisen aikataulua hieman pidemmälle, eli jatkamaan sopeutustoimia myös vuonna 2027. Tavoitteenamme kuitenkin on, että vuoden 2028 tilinpäätös olisi jälleen positiivinen. Kuntayhtymä on onneksi velaton ja vakavaraisuutemme hyvä. Se mahdollistaa sopeuttamistojen toteuttamisen pidemmällä aikajänteellä, kuitenkin siten että toiminnallisia muutoksia tehdään systemaattisesti.

Yhtenä merkittävänä sisäisenä muutoksena 1.1.2026 alkaen tapahtuu myös johtamisjärjestelmän muutos, jonka taustalla on sekä uudistunut lainsäädäntö ja sen voimakas tulostavoitteisuus, että esihenkilötyön kuormituksen tasaaminen. Haluamme siirtää yhä enemmän valtaa ja vastuuta työntekijöille vahvempaan tiimitoimintaan siirtymisen myötä. Paras ymmärrys työtehtävien teosta on kuitenkin siellä, missä työtä tehdään. Samalla voimme jatkaa panostusta tiedolla johtamisen menetelmien kehittämiseen, jolloin tiimit pystyvät hyödyntämään reaaliaikaista tilannekuvaa oman toimintansa johtamisessa.

Toiminnanohjauskokeilu käynnistyy vuoden 2026 alusta ja siihen valittiin mukaan 40 koulutuksen järjestäjää, joukossa myös Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä. Kokeiluun osallistuvat saavat merkittävästi aiempaa enemmän liikkumavaraa kohdentaa koulutusta alueen tarpeiden mukaan. Kokeilussa järjestäjä ja Opetus- ja kulttuuriministeriö sopivat neljän vuoden välein käytävissä tavoiteneuvotteluissa alueellisen koulutuksen painopisteistä ja määristä. Kokeilun avulla voimme yhä ketterämmin tarjota alueemme tarpeita vastaavaa koulutusta.

Kuntayhtymän opiskelijavuositavoite vuodelle 2026 on 1465 opiskelijavuotta, joka on 62 opiskelijavuotta pienempi kuin mitä vuodelle 2025. Tämä johtuu järjestämislupaan tehdystä leikkauksista. Taso on kuitenkin suurempi, kuin mitä me arvioimme ensi vuonna rahoitusta saatavan. Uudessa järjestelmässä kaikki ns. maksuttomaan koulutukseen oikeutetut (oppivelvolliset) saadaan kouluttaa ja heistä aiheutuvat kustannukset tullaan maksamaan. Rahoitus heistä saadaan kuitenkin osittain jälkijättöisesti vuosien 2027–2028 aikana. Tavoitteenamme on kouluttaa kaikki toiminta-alueeltamme meille hakeutuvat oppivelvolliset sekä annetun koulutuskiihtymän mukaiset aikuiset opiskelijat. Painotus tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijavalinnoissa muuttuu rahoituslain edellytysten mukaisesti yhä enemmän sellaisiin opiskelijoihin, joille opinnot avaavat tien työelämään tai jatko-opintoihin, sekä sellaisille henkilöille, joilla on oman ammattinsa harjoittamisen tai yrittämisen kautta tarve uusiin tutkintoihin. Muiden hakijoiden osalta suuntaamme tarjontaa yhä enemmän lyhyempiin koulutuksiin (osatutkinnot).

EduSavo Oy:n toimintaan vaikuttaa jatkossakin uusien työllisyysalueiden toiminta. Kuntayhtymä on tehnyt sopimuksen Ylä-Savon TE-alueen kanssa koulutus ja muiden palveluiden tuottamisesta, jolloin nämä koulutukset ovat siirtyneet kilpailutuksen sijaan kuntayhtymästä suoraan hankittaviksi. Vastaavaa kehitystä on tapahtunut myös muilla alueilla

Suomessa. EduSavon näkökulmasta tämä on vastaavasti tarkoittanut toimintavolyymin merkittävää vähentymistä. Yhtiö on kuitenkin aktiivisesti laajentanut toimintaansa muualle Suomeen tarjottaviin rekry- ja täsmäkoulutuksiin sekä uusiin tuotteisiin. Yhtiön hallitus käsittelee vuoden 2026 tavoitteita marras- ja joulukuun kokouksissaan, mutta kuntayhtymän omistajaohjauksen näkökulmasta tavoitteena on päästä positiiviseen taloustulokseen huolimatta kiristyneestä markkinatilanteesta.

Kuntayhtymän vuonna 2024 uudistetun strategian toimeenpanoa jatketaan. Keskeiset kärjet: seutukunnan elinvoimaisuus, kansainvälisyys, edelläkävijyys ja vastuullisuus ohjaavat työtämme vahvasti. Olemme keskikokoinen ja ketterä organisaatio, joka kykenee vastaamaan asetettuihin haasteisiin. Tähän emme kuitenkaan pysty yksin, vaan erilaiset kumppanimme eri aihealueissa ovat keskeinen voimavaramme. Haluamme jatkossakin turvata koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden toiminta-alueellamme. Erityisesti Ylä- ja Pohjois-Savon osalta on tärkeää voida tarjota oppivelvollisille opiskelijoille laadukasta koulutusta lähellä heidän asuinpaikkaansa. Tämä edellyttää myös jatkuvaa panostusta terveellisiin ja turvallisiin oppimisympäristöihin eri kampuksillamme. Laajennamme ja syvennämme yhteistyötä strategisten kumppaneidemme kanssa.

Ylä-Savon väestörakenne luo merkittäviä haasteita. Nuorten määrän vähentyessä työikäisen väestön osaamisen kehittäminen on kriittistä. Työperäinen ja osaamisperusteinen maahanmuutto on välttämätöntä seutukuntamme työvoiman riittävyyden turvaamiseksi. Olemme strategiassamme sitoutuneet kasvattamaan kv-taustaisten opiskelijoiden osuutta sekä tukemaan työperäistä maahanmuuttoa. Tätä tavoitetta haastaa 1.8.2026 voimaan tuleva uusi lukuvuosimaksu, joka koskee EU- ja ETA-alueen ulkopuolisia toisen asteen opiskelijoita. Jatkamme kuitenkin erilaisten koulutuspolkujen kehittämistä yhteistyössä kumppaneidemme kanssa.

Vaikka edessä on sopeuttamistoimia ja rakenteellisia muutoksia, luotamme siihen, että voimme jatkossakin tarjota laadukasta koulutusta, joka tukee opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä. Kehitämme toimintaamme jatkuvasti, vahvistamme yhteistyötä alueen kuntien ja yritysten kanssa ja varmistamme, että Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä säilyy vahvana ja elinvoimaisena toimijana myös tulevaisuudessa. Näin voimme osalltamme turvata seutukunnan kilpailukykyä ja osaamistarpeiden täyttämistä.

Kari Puumalainen
Kuntayhtymän johtaja / rehtori

2 Toimintaympäristöt ja sen muutossuunnat

2.1 Taloudellinen kehitys

Vuonna 2025 Suomen talouden odotetaan jatkavan hidasta elpymistä taantumasta. Valtiovarainministeriön syksyn katsauksen mukaan bruttokansantuotteen (BKT) kasvu on noin 1,0 %, ja sen taustalla vaikuttavat inflaation hidastuminen, korkojen lasku sekä tuloveronalennukset, jotka tukevat yksityistä kulutusta ja investointeja. Vuonna 2026 kasvu kiihtyy 1,4–1,6 prosenttiin ja vuonna 2027 jopa 1,7 prosenttiin. Talouden kasvua hidastavat edelleen Yhdysvaltojen korotetut tullit, yleinen kansainvälinen epävarmuus sekä kotimaisen kysynnän heikkous.

Vientiteollisuus on edelleen keskeinen osa Suomen taloutta. Vuonna 2026 sen odotetaan kasvavan jopa 2,4 %. Kasvua tukevat erityisesti vihreä siirtymä, hiilineutraaliuden tavoittelu sekä investoinnit uusiin teknologioihin. Suomalaiset yritykset panostavat yhä enemmän ympäristöystävällisiin ratkaisuihin, mikä avaa uusia vientimahdollisuuksia. Erityisesti metalliteollisuuden näkymät ovat parantuneet nopeasti heikon alkuvuoden jälkeen. Teollisuusliiton suhdannekyselyt osoittavat, että tuotanto kasvaa metalliteollisuudessa, vaikka kemian- ja puutuoteteollisuudessa tilanne on edelleen vaisu. Viennin kasvua tukee myös Saksan talouden elpyminen, joka vahvistaa kysyntää suomalaisille teollisuustuotteille.

Vuonna 2026 työllisyyden kehityksessä nähdään sekä myönteisiä että haastavia piirteitä. Työllisten määrä kasvaa ennusteen mukaan noin 27 000 henkilöllä, mutta työllisyysasteen nousu jää maltilliseksi. 15–64-vuotiaiden työllisyysasteen ennustetaan olevan 72,2 %, mikä vastaa vuoden 2024 tasoa. Työttömyysaste pysyy korkeana, noin 9,0 prosentissa ja sen odotetaan laskevan vasta vuoden 2027 jälkeen. Pitkäaikaistyöttömyyden ennustetaan kasvavan edelleen. Työllisyyden kehitykseen vaikuttavat useat tekijät kuten talouden elpymisen hitaasti. Maahanmuutto kasvattaa työikäisen väestön määrää, mutta kiristynyt maahanmuuttopolitiikka – kuten kolmen kuukauden työttömyyssäntö ja tuloerojen nostot – heikentää Suomen houkuttelevuutta työperäisille maahanmuuttajille. Tämä voi erityisesti ei-kasvukeskuksissa vaikeuttaa työvoiman saatavuutta.

Hallitusohjelman linjaukset vaikuttavat merkittävästi työllisyyteen ja koulutukseen. Vaikka ohjelmassa korostetaan osaamisen ja koulutuksen merkitystä, on hallitus toteuttanut mitattavia leikkauksia ammatillisen koulutuksen rahoitukseen sekä lakkauttanut aikuiskoulutustuen ja -yritysten verovähennysoikeuden henkilöstökoulutuksista. Tämä on herättänyt huolta muun muassa Suomen Yrittäjissä ja Keskuskauppakamarissa, jotka pelkäävät osaan työvoiman saatavuuden heikkenevän entisestään.

Vuonna 2026 Suomen julkinen talous on edelleen alijäämäinen ja velkaantuminen jatkuu, sillä valtion budjetti on noin 8,7 miljardia euroa alijäämäinen ja julkisen velan osuus

BKT:stä nousee arviolta 87,5 prosenttiin. Hallitus on käynnistänyt noin 9 miljardin euron sopeutustoimet, joihin sisältyy veronkorotuksia ja menoleikkauksia, jotka heikentävät kotitalouksien ostovoimaa ja vähentävät käytettävissä olevia tuloja. Vaikka talouskasvun ennustetaan olevan maltillisesti positiivista, julkisen talouden kiristytminen luo painetta palveluihin ja sosiaaliturvaan.

Pk-yritysten suhdanneodotukset vuodelle 2026 ovat varovaisen positiiviset koko maassa, vaikka epävarmuus talouden kehityksestä jatkuu. Inflaation hidastuminen ja korkotason lasku ovat tukeneet näkymiä, mutta investointihalukkuus on edelleen vaatimaton. Rekrytointiaikeet ovat vahvistuneet: 14 % pk-yrityksistä aikoo lisätä henkilöstöään, kun taas 11 % ennakoi vähennyksiä. Liikevaihto-odotukset ovat vahvistuneet (saldoluku +14), mutta kannattavuusodotukset pysyvät negatiivisina (–5). Investointiodotukset ovat heikot (–11), mutta kasvuhakuiset yritykset erottuvat edukseen (saldoluku +47).

Pohjois-Savossa pk-yritysten näkymät ovat valtakunnallista keskiarvoa paremmat. Suhdanneodotusten saldoluku on +14, liikevaihto-odotusten +28 ja henkilöstöodotusten +13. Kannattavuusodotukset ovat maltillisesti positiiviset (+4). Maakunnan vahvuuksia ovat monipuolinen elinkeinoelämä ja kansainväliset vientiyritykset erityisesti kone- ja energiateknologian, metsäteollisuuden ja elintarvikkeiden aloilla. Kuopion seutu jatkaa väestönkasvuun muuttovoiton ja maahanmuuton ansiosta, kun taas muiden seutukuntien väkiluku laskee. Väestön ikääntyminen Kuopion ulkopuolella haastaa työvoiman saatavuutta, ja sen turvaaminen edellyttää työllisyysasteen nostoa, osaamisen kehittämistä ja maahanmuuttajien työelämäpolkujen vahvistamista.

Ylä-Savossa näkymät ovat kaksijakoiset. Alueella toimii vahvoja vientiyrityksiä ja teollista osaamista, mutta investointihalukkuus on keskimääräistä heikompaa ja rahoituksen saatavuus koetaan haasteelliseksi. Erityisesti vakuusvaatimukset ja lainaehdojen kiristytminen rajoittavat kasvua. Osaavan työvoiman saatavuus on keskeinen haaste, ja yritykset korostavat koulutuksen ja työelämän kohtaannon parantamista. Oppilaitosten ja yritysten yhteistyön vahvistaminen nähdään tärkeänä keinona vastata alueen osaamistarpeisiin. Ylä-Savo on vahvistanut asemaansa vientivetoisena seutuna, sillä alueen vienti on yli kaksinkertaistunut reilussa vuosikymmenessä. Vuonna 2024 Ylä-Savon osuus maakunnan viennistä oli 23 %. Myös liikevaihto pysyi vakaana, laskien vain –0,4 %, mikä oli selvästi maltillisempi muutos verrattuna moniin muihin alueisiin. Tämä kertoo alueen teollisuuden ja vientiyritysten vahvasta asemasta sekä kyvystä sopeutua talouden haasteisiin. Ylä-Savon teollisuusklusteri, erityisesti metalliteollisuus, on edelleen alueen kasvun veturi ja työllisyyden tukipilari.

2.2 Työllisyyden kehitys

Vaikka teollisuuden näkymät ovat parantuneet ja talous on kääntynyt maltilliseen kasvuun, työllisyystilanne on edelleen heikko Suomessa. Syyskuussa 2025 työttömyysaste on nousut 8,5 prosenttiin ja työttömiä työnhakijoita on koko maassa arviolta 302 000. Työllisten määrä on hieman kasvanut vuoden takaiseen verrattuna ja on nyt noin 2 621 000 henkilöä. Työllisyysaste 20–64-vuotiailla on pysynyt elokuussa 2025 ennallaan 76,2 prosentissa. Avoimien työpaikkojen määrä on edelleen laskussa. Elokussa 2025 koko maassa oli uusia avoimia työpaikkoja 321 470, mikä on 74 000 vähemmän kuin vuonna 2024 (-19 %). Työpaikkojen määrä on vähentynyt erityisesti palvelualoilla, rakennusallalla ja asiantuntijatehtävissä. Työmarkkinoilla on myös kohtaantohaaste.

Pohjois-Savo

Pohjois-Savossa työmarkkinoiden tilanne on edelleen haastava. Elokuun lopussa työttömiä oli 13 129, mikä on 13 % enemmän kuin vuotta aiemmin. Lomautettujen määrä on kuitenkin pysynyt matalampana kuin viime vuonna. Tammi-elokuussa uusia avoimia työpaikkoja oli 11 344, mikä on 5 600 vähemmän kuin vuotta aiemmin (-33 %).

Pitkäaikaistyöttömiä oli 5 420 (+36 %), joista yli kaksi vuotta työttömänä olleita 2 611 (+20 %). Nuorten työttömyys on kasvanut voimakkaasti; alle 25-vuotiaita työttömiä oli 1 955 (+25 %). Yli 55-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi 9 %. Myös ulkomaalaisten työttömyys kasvoi vuoden takaiseen ollen nyt 1 186 (+20 %). Syksyn pk-yritysbarometrin mukaan henkilöstöodotukset ovat Pohjois-Savossa koko maata paremmat, mutta pitkäaikaistyöttömyys jatkaa kasvuaan.

Työttömien määrä kasvoi kaikissa koulutusryhmissä: korkea-asteen tutkinnon suorittaneilla (+15 %), toisen asteen suorittaneilla (+15 %) ja perusasteen suorittaneilla (+9 %).

Ylä-Savo

Elokussa 2025 Ylä-Savon työllisyysalueella oli 1 761 työtöntä työnhakijaa, mikä on 63 enemmän kuin vuotta aiemmin (+3,7 %). Pitkäaikaistyöttömiä oli 709, mikä on 21,4 % enemmän kuin vuosi sitten. Lomautettuja oli 120, mikä on 14,3 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni selvästi: heinäkuussa 2025 niitä oli 142, kun vuotta aiemmin luku oli 170 (-16,5 %).

Ammattiryhmittäiset kohtaantohaasteet

Pohjois-Savossa on pulaa erityisesti sosiaali- ja terveysalan ammattilaisista (esim. lähihoitajat, sairaanhoitajat) sekä opetushenkilöstöstä (esim. opettajat, erityisopettajat). Ylitarjontaa on puolestaan myyjissä, rakennusalan työntekijöissä sekä korjaus- ja valmistustyöntekijöissä. Lisäksi monissa suorittavan tason tehtävissä on ylitarjontaa, sillä työpaikkojen määrä näissä ammateissa on vähentynyt.

2.3 Ylä-Savon väestö

2.3.1 Väestön kehitys

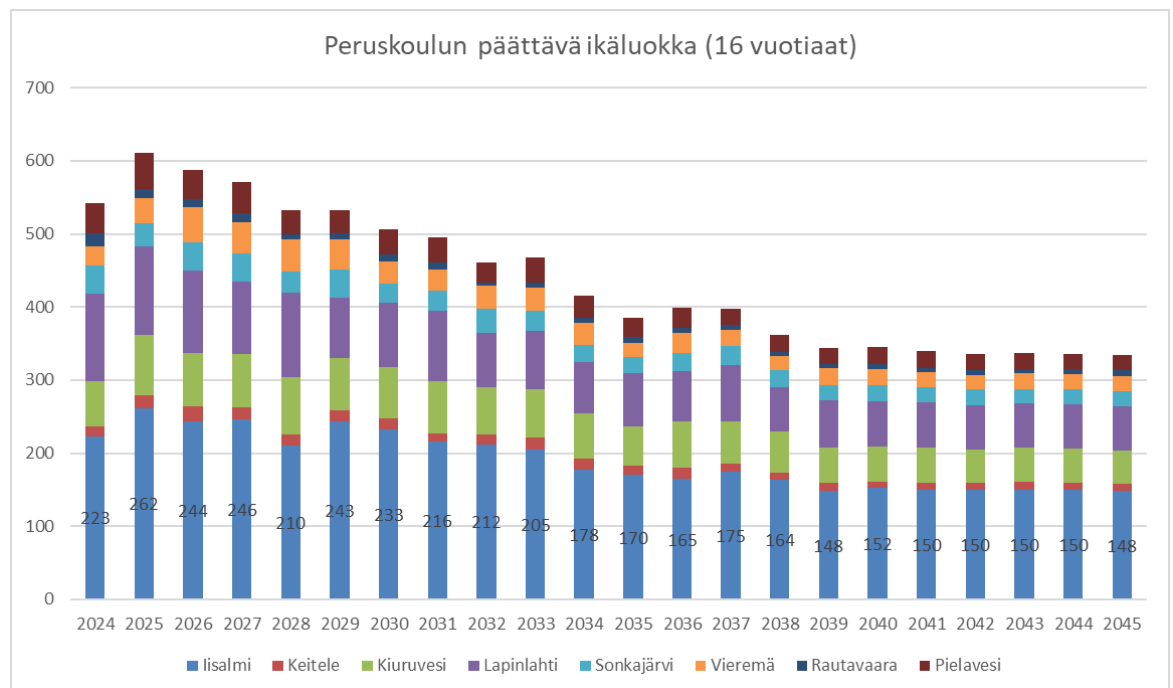
Vuoden 2024 lopussa Pohjois-Savon väkiluku oli 248 815 henkilöä, mikä merkitsee 625 henkilön kasvua edellisvuoteen verrattuna. Kasvu keskittyi Kuopioon, kun taas muissa kunnissa väkiluku laski.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän omistajakuntien alueella (ml. Rautavaara) asukkaita oli vuoden 2024 lopussa 51 002, mikä on 622 henkilöä vähemmän kuin vuoden 2023 lopussa (51 624).

Vuoden 2024 väestöennusteen mukaan Ylä-Savon väkiluku jatkaa laskuaan vuoteen 2045 asti, jolloin alueella arvioidaan olevan noin 39 000 asukasta, mikä merkitsee noin 19,3 % vähenemää vuoden 2023 tasosta. Ennusteen mukaan Ylä-Savon alueella asui vuonna 2030 noin 45 000 henkilöä, vuonna 2035 noin 43 000 henkilöä, ja vuonna 2040 noin 41 000 henkilöä.

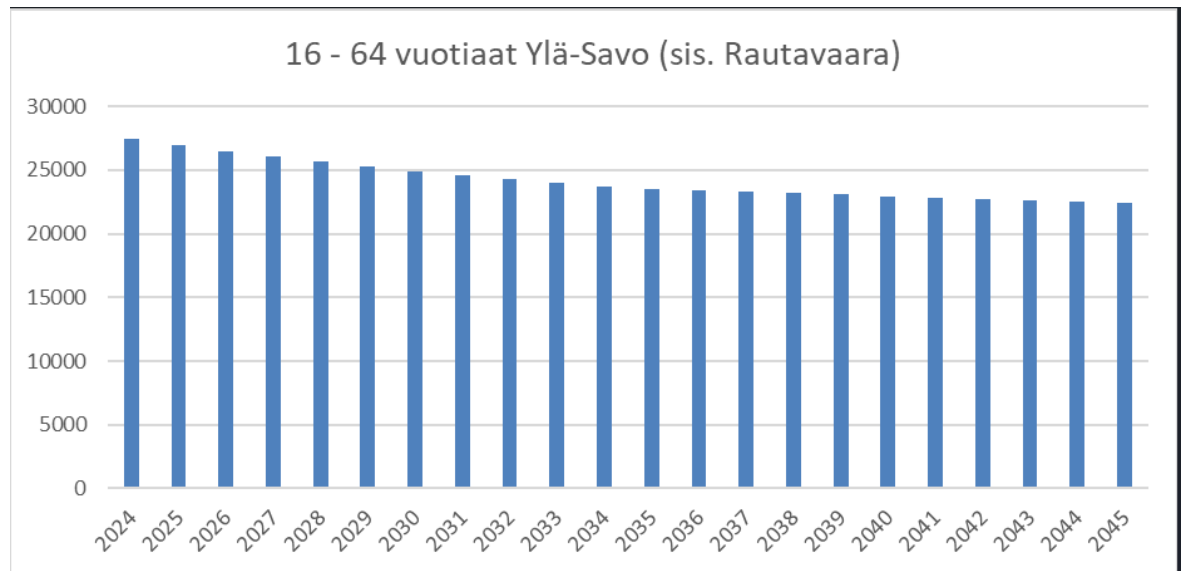
Ammatillisen koulutuksen näkökulma

Ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistuksen myötä rahoitus kohdistuu erityisesti oppivelvollisuusikäisten määrään eli alle 18-vuotiaisiin. Ylä-Savon kunnissa (ml. Rautavaara) vuoden 2024 väestöennusteen mukaan 16-vuotiaiden ikäluokka pienenee vuosien 2024–2030 välillä noin 117 nuorella.

Kuva 1. 16-vuotiaat Ylä-Savossa ml. Rautavaaran kunta

Vuonna 2024 Ylä-Savon seutukunnassa, Rautavaara mukaan lukien, oli arviolta yhteensä noin 27 000 henkilöä ikäryhmässä 16–64 vuotta, ja ennusteen mukaan tämä määrä laskee vuoteen 2030 mennessä noin 25 000 henkilöön. Vuoden 2024 väestöennusteen mukaan Ylä-Savon kunnissa (ml. Rautavaara) työikäisen väestön määrä vähenee vuosien 2024–2030 välillä noin 2 000 henkilöllä. Vähennemä heijastuu alueen työvoiman saatavuuteen ja ammatillisen koulutuksen suunnitteluun.

Kuva 2. 16–64-vuotiaat Ylä-Savossa ml. Rautavaaran kunta

2.3.2 Yläsavolaisten koulutus

Yläsavolaiset oppivelvolliset hakeutuvat peruskoulun jälkeen melko tasaisesti ammatilliseen tai lukiokoulutukseen, pääsääntöisesti Ylä-Savon alueelle. Kevään 2025 yhteishaussa YSAOlle kuitenkin haki ennätyselliset 387 ensisijaista hakijaa, mikä on 25,2 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Ylä-Savon (ml. Rautavaara) alueella voidaan arvioida, että noin kolmannes työikäisistä miehistä ja noin neljännes naisista ei ole suorittanut toisen asteen tutkintoa. Työikäisistä (20–64-vuotiaiden) ilman toisen asteen tutkintoa on noin 30 %. Tämä heijastuu alueen työmarkkina-asemaan ja ohjauspalveluiden tarpeeseen. Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusuudistus tähtää koulutuksen suuntaamista erityisesti niille aikuisille, joilla puuttuu perusasteen jälkeinen toisen asteen koulutus.

3 Kuntayhtymän strategia ja strategiset linjaukset

3.1 Tausta strategiavalinnoille

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän 2025–2029 strategian taustalla on laajasti valmisteltu aineisto ja analyysi tulevaisuuden kehitystrendeistä. Arviointityöhön osallistui laajasti koko henkilöstö, luottamuselinhallinto sekä opiskelijat sekä sidosryhmät. Tarkastelussa huomioitiin kestävän kehityksen, digitalisaation ja tekoälyn vaikutukset eri aloihin.

Strategian suuntaamiseen vuosille 2025–2029 nousi esille erityisesti seuraavat painopisteet:

Muuttuva lainsäädäntö ja rahoitusjärjestelmän uudistukset:

- Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleva lakikokonaisuus muuttaa ammatillisen koulutuksen ohjausta, toimintaa ja rahoitusta.
- Uudistusten tavoitteena on koulutuksen läpäisyn, työllistymisen ja jatko-opintojen lisääminen sekä koulutuksen suuntaaminen nuorten ja vailla ammattia olevien koulutukseen.
- Rahoitusjärjestelmä kannustaa tutkintoa lyhyempien koulutusten suorittamiseen ja painottaa nuorten koulutusta.

Kansainvälisyys, digitalisaatio ja kestävä kehitys:

- Kansainvälisyys on keskeinen strateginen painopiste, joka kattaa kansainvälisen osaamisen, koulutusviennin ja osaajatuonnin.
- Digitalisaation ja kestävän kehityksen vaikutukset ovat keskeisiä kehittämiskohteita.

3.2 Kuntayhtymän strategia elinvoimaa ja uudistumista tavoitteet 2025–2029

Visio 2029

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on vastuullinen ammattiosaamisen kehittäjä ja digitalisaation edelläkävijä. Vahvistamme elinvoimaisuutta alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Missio

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän missio on kuvattu kuntayhtymän perussopimuksessa, jossa on määritelty kuntayhtymän tarkoitus ja tehtävät.

Arvot

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän toimintaa ohjaavat arvot ovat luottamus, vastuullisuus ja ammattitaito:

- **Luottamus**
Luottamuksella tarkoitamme lupausten pitämistä kaikessa toiminnassamme ja selaista toimintaa, että asiakas voi luottaa tuottamamme palvelun tasoon. Koulutuspalveluistamme työllistytään tai suuntaudutaan jatko-opintoihin.
- **Vastuullisuus**
Vastuullisuudella tarkoitamme vastuun kantamista omasta tekemisestämme ja kehittämisestämme, vastuuta muista sekä vastuuta ympäristöstä. Koko henkilöstö toimii työssään vastuullisesti strategisten päämäärien saavuttamiseksi. Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä on vastuullinen osaamisen kehittäjä sekä vastuullisten toimintatapojen edistäjä.
- **Ammattitaito**
Ammattitaidolla tarkoitamme kädentaitojen ja ammatillisen osaamisen jatkuvaa kehittämistä. Varmistamme, että koulutuksemme vastaa työelämän tarpeita ja tarjoaa opiskelijoille vahvan perustan ammatilliselle kehittämiselle ja ammattiylpeydelle.

3.2.1 Strategiset kehittämisohjelmat 2026

Päätavoitteet 2025–2029
Elinvoimaa seutukuntaamme • Nostamme koulutuksesta valmistuneiden työllistymis- ja jatko-opintoihin siirtymisastetta vuosittain • Olemme keskeinen osa työvoiman saatavuuden varmistamisen järjestelmää Ylä- ja Pohjois-Savossa Kansainvälisyydestä lisäarvoa • Pidämme Ylä-Savon ammattiopistosta valmistuneiden uusien työntekijöiden määrän vähintään nykyisellä tasolla, huolimatta nuorten ikäluokan pienenemisestä • Koulutusviennistä muodostuu merkittävä liiketoiminta-alue Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä konsernille Vastuullisuus etusijalla • Koko kuntayhtymä on sertifioitu kestävän kehityksen toiminnan osalta • Kestävän kehitys aihealueet on integroitu kaikkeen koulutustarjontaamme Edelläkävijä palveluissa ja toiminnassa • Kuntayhtymän on taloudellisesti vakavarainen ja sijoittuu vaikuttavuudeltaan ja laadultaan ylimpään neljännekseen koulutuksen järjestäjistä • Kuntayhtymän henkilöstötyytyväisyys on erinomainen ja olemme veto- ja pitovoimainen työnantaja

Kuva 3. Strategisten kehittämisohjelmien päätavoitteet 2025–2029

3.2.2 Strategiset tavoitteet 2026

Strategisia kehitysohjelmia edistetään vuosittain sovittavin strategisin toimenpitein. Vuoden 2026 talousarviodella strategisian toimeenpanolla tavoitellaan erityisesti seuraavia toimia:

Elinvoimaa seutukuntaamme:

- Tutkintokoulutustarjontaa kehitetään alueellisiin osaamistarpeisiin
- Tuetaan opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin hakeutumista
- YSAO ja EduSavo Oy on keskeinen koulutuspalveluiden toteuttaja Ylä-Savon alueella
- Yhessä -toiminta muodostaa pysyvän ja keskeisen verkoston Ylä-Savon elinvoimaisuuden vahvistamiseksi

Kansainvälisyydestä lisäarvoa

- Laaditaan kansainvälisyysuunnitelma YSAOlle ja EduSavo Oy:lle
- Hyödynnetään kansainvälisiä verkostoja opiskelijoiden houkuttelemiseksi YSAOlle

Vastuullisuus etusijalla

- Edistetään vastuullisiin energiamuotoihin liittyvien oppimisympäristöjen kehittämistä tiiviissä yhteistyössä alueen yritysten kanssa
- Tehdään ”Yhteiskampus lisälmeen” -visio

Edelläkävijä palveluissa ja toiminnassa

- Kehitetään henkilöstön osaamista: Otetaan käyttöön uusi johtamisjärjestelmä ja uudistetaan tiimit - Yhessä -tekemisen toimintakulttuuri YSAOon
- Ehkäistään opiskelijoiden keskeyttämistä ja varmistetaan opiskelijan tavoitteen saavuttaminen
- Viedään uudistettu toiminnanohjausprosessi käytäntöön (TOI)
- Tiivistetään strategista kumppanuutta Samiedun kanssa yhtymähallituksen ohjauksen mukaisesti

Toiminta ja taloussuunnitelman mittarit				
Perusrahoitus	Tavoite 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Toteutuneet opiskelijavuodet, OKM	1527	1465	1486	1490
Toteutuneet opiskelijavuodet, maksuttomuuden piiriin kuuluvat opiskelijat, OKM		725	746	750
Toteutuneet opiskelijavuodet, ei maksuttomuuden piiriin kuuluvat opiskelijat, OKM		740	740	740
Suoritusrahoitus				
Suoritetut tutkinnot, kaikki	635	525	525	525
Suoritetut tutkinnot pt, ei toisen asteen tai korkeakoulututkintoa	*)	*)	*)	*)
Suoritetut tutkinnot, pt, muut	*)	*)	*)	*)
Suoritetut tutkinnot at & eat, ei toisen asteen tai korkeakoulututkintoa	*)	*)	*)	*)
Suoritetut tutkinnot, at & eat, muut	*)	*)	*)	*)
Suoritetut osatutkinnot, kaikki	*)	*)	*)	*)
Vaikuttavuusrahoitus				
Työllistyminen ja jatko-opiskelu (valtakunnallinen)	*)	*)	*)	*)
Työllistyminen ja jatko-opiskelu, työttömänä opintojen alussa, VOS		88 %	90 %	90 %
Työllistyminen ja jatko-opiskelu, kaikki VOS		88 %	90 %	90 %
Opiskelijapalaute	4,2	4,2	4,3	4,3
Työelämäpalaute	4,2	4,2	4,3	4,3
Prosessi				
Negatiivinen keskeyttäminen	4,5 %	4,5 %	4,5 %	4,5 %
Tapaturmat (opiskelijat)		0	0	0
Henkilöstömittarit				
TOB - kokonaisarvosana vähintään	4,2	4,2	4,2	4,2
Kelpoisuusaste, opetushenkilöstö	95 %	90 %	90 %	90 %
Tapaturmat /henkilöstö		0	0	0
Kehityskeskustelut käyty vuosittain (sis. Kehityskeskustelun ja osaamisarvioinnin päivityksen)	100 %	100 %	100 %	100 %
Osaamisen kehittäminen, henkilöstö jolla min 3 pv / v	90 %	90 %	90 %	90 %
Terveysprosentti (% henkilöstöstä, jolla ei sairaspöissaoloja)	65 %	55 %	55 %	55 %
Sairaspöissaolot pv / hlötyövuosi	11	11	11	11
Talousmittarit				
Toimintakate % (ulkoiset)	4 %	3 %	4 %	5 %
Omavaraisuusaste	75 %	75 %	75 %	75 %
Kassan riittävyys	45	45	45	45
*) Tavoitetta ei aseteta vielä vuodelle 2026, koska tilastoaineistoa tavoitteen asettamiseksi ei ole vielä luotettavasti saatavilla. Tavoitteet asetetaan vuonna 2027. Vuonna 2027 otetaan käyttöön em. Tavoitteiden lisäksi osaamispisteisiin kytkettyjä mittareita.				

Kuva 4. TTS mittarit ja tavoitetasot 2026–2028

Toiminta ja taloussuunnitelman mittarit	
Perusrahoitus	Mittariseloste
Toteutuneet opiskelijavuodet, OKM	OKMn myöntämään rahoitukseen kertyvät ja vaikuttavat opiskelijavuodet.
Toteutuneet opiskelijavuodet, maksuttomuuden piiriin kuuluvat opiskelijat, OKM	OKMn myöntämään rahoitukseen kertyvät vaikuttavat opiskelijavuodet niiltä opiskelijoilta, jotka lain mukaan kuuluvat maksuttomuuden piiriin.
Toteutuneet opiskelijavuodet, ei maksuttomuuden piiriin kuuluvat opiskelijat, OKM	OKMn myöntämään rahoitukseen kertyvät ja vaikuttavat opiskelijavuodet niiltä opiskelijoilta, jotka lain mukaan eivät kuulu maksuttomuuden piiriin.
Suoritusrahoitus	
Suoritetut tutkinnot, kaikki	Tarkasteluvuonna suoritettujen tutkintojen kokonaismäärä.
Suoritetut tutkinnot pt, ei toisen asteen tai korkeakoulututkintoa	Tarkasteluvuonna suoritettujen perustutkintojen määrä opiskelijoilta, joilla ei ole opiskeluiden aloittamisajankohtana aiempaa toisen asteen tai korkean asteen tutkintoa.
Suoritetut tutkinnot, pt, muut	Tarkasteluvuonna suoritettujen perustutkintojen määrä opiskelijoilta, joilla oli opiskeluiden aloittamisajankohtana aiempi toisen asteen tai korkean asteen tutkinto.
Suoritetut tutkinnot at & eat, ei toisen asteen tai korkeakoulututkintoa	Tarkasteluvuonna suoritettujen ammatti- ja erikoisammattitutkintojen määrä opiskelijoilta, joilla ei ole opiskeluiden aloittamisajankohtana aiempaa toisen asteen tai korkean asteen tutkintoa.
Suoritetut tutkinnot, at & eat, muut	Tarkasteluvuonna suoritettujen ammatti- ja erikoisammattitutkintojen määrä opiskelijoilta, joilla oli opiskeluiden aloittamisajankohtana aiempi toisen asteen tai korkean asteen tutkinto.
Suoritetut osatutkinnot, kaikki	Tarkasteluvuonna suoritettujen osatutkintojen kokonaismäärä.
Vaikuttavuusrahoitus	
Työllistyminen ja jatko-opiskelu (valtakunnallinen)	Ammatillisen koulutuksen vaikuttavuuden keskeinen mittari. Mittari kuvaa koulutusmäärien ja sisältöjen osuvuutta suhteessa alueen työvoimatarpeeseen.
Työllistyminen ja jatko-opiskelu, työttömänä opintojen alussa, VOS	Mittarin avulla selvitetään valmistuneiden työllisystilanne 4 kk valmistumisen jälkeen sekä selvitetään, tarvistevatko valmistuneet tukea työhön tai jatko-opintoihin hakeutumisessa.
Työllistyminen ja jatko-opiskelu, kaikki VOS	Mittarin avulla selvitetään valmistuneiden työllisystilanne 4 kk valmistumisen jälkeen sekä selvitetään, tarvistevatko valmistuneet tukea työhön tai jatko-opintoihin hakeutumisessa.
Opiskelijapalaute	ARVO opiskelijapalauteiden keskiarvo
Työelämäpalaute	ARVO työelämäpalauteiden keskiarvo
Prosessi	
Negatiivinen keskeyttäminen	Mittari kuvaa niiden opiskelijoiden lukumäärä, jotka keskeyttävät opinnot YSAOlla, eivätkä siirry työelämään tai muihin ammatillisiin opintoihin.
Tapaturmat (opiskelijat)	Opiskelijoille sattuneiden tapaturmien määrä
Henkilöstömittarit	
TOB - kokonaisarvosana vähintään	Henkilöstötyytyväisyysmittarin (TOB) vastauksien keskiarvo
Kelpoisuusaste, opetushenkilöstö	Pätevän päätoimisen opetushenkilöstön osuus koko päätoimisen opetushenkilöstön määrästä.
Tapaturmat /henkilöstö	Lasketaan mukaan tapaturmat, jotka ovat aiheuttaneet poissaolon
Kehityskeskustelut käyty vuosittain (sis. Kehityskeskustelun ja osaamisarvioinnin päivityksen)	Kuinka monta prosenttia henkilöstöstä on käynyt kehityskeskustelun ao. vuoden aikana
Osaamisen kehittäminen, henkilöstö jolla min 3 pv / v	Tuloskortin mittari näyttää prosenttiosuuden, kuinka moni vähintään 10 kuukautta 50% läsnäololla työsuhteessa olevista henkilöistä on kirjannut Tasiin koulutustunteja vähintään 18 tuntia tarkasteluvuoden aikana. Henkilöstöraportin mittari ei huomioi työaikaprocenttia tai palvelussuhteen kestoa vuoden aikana.
Terveysprosentti (% henkilöstöstä, jolla ei sairaspöissaoloja)	Henkilöstölukumäärästä vuoden alusta tähän päivään vähennetään ne, jotka olleet sairauspöissaolon takia pois ja tämä jaetaan henkilöstölukumäärällä
Sairaspöissaolot pv / hlötyövuosi	Sairaspöissaolopäivien määrä suhteuttuna henkilötyövuosiin
Talousmittarit	
Toimintakate % (ulkoiset)	Raindancesta toimintakate/toimintatuotot. Suodatuks: Vain ulkoiset erät. Laskenta tehdään vasta 15. päivä edeltävien kuukausien osalta.
Omavaraisuusaste	Raindancesta tositteet tilisummatasolta: (200 omapääoma + 210 poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / 200 vastattavaa + (254 saadut ennakot + 264 saadut ennakot). Laskenta tehdään 15. päivänä aiempien kuukausien osalta).
Kassan riittävyys	Raindancesta tositteet tilisummatasolta: (180 rahoitus arvopaperit + 190 rahat & pankkisaamiset) / (400 toimitakulut + 621 korkokoulut + 630 muut rahoituskulut + 360 valmistavaraston muutos + 370 valmistus omaan käyttöön +100 pysyvät vastaavat ry 10-39 + 261 lainat rah. ja vakuutuslait. Tositelajilla OSTOT) * vuoden alusta kuuneiden päivien lukumäärällä.

Kuva 5. TTS-mittarit ja mittareiden selosteet

4 Koulutuskuntayhtymän talous

4.1 Talousarvion perusteet

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän talousarvion ja kirjanpidon rakenne (organisaatiohierarkia) perustuu 1.1.2026 voimaan tulevan hallintosäännön mukaiseen organisaatorakenteeseen.

Koulutuskuntayhtymän toiminta on organisoitu prosessijohtamisen periaatteiden mukaisesti neljään toimialaan, jotka jakautuvat palvelualueiksi yhtymähallituksen päättämällä tavalla. Hallintosäännön mukaan kuntayhtymän henkilöstöorganisaation johtajana toimii kuntayhtymän johtaja. Kuntayhtymän johtaja toimii samalla myös Ylä-Savon ammattiopiston rehtorina.

Toimialat, palvelualueet ja niistä vastaavat tilivelvolliset viranhaltijat ovat:

1. Yhtymäpalvelut; kuntayhtymän johtaja
 - Talouspalvelut; talousjohtaja
 - Henkilöstöpalvelut; henkilöstöjohtaja
 - Asiantuntijapalvelut
2. Kehittämisen- ja työelämäpalvelut; kehitysjohtaja
 - *Työelämä-, työllisyys- ja kv-palvelut*
 - *Strateginen kehittäminen*
3. Osaamispalvelut; koulutusjohtaja
 - *Luonnonvaraosaaminen*
 - *Teknologiaosaaminen*
 - *Logistiikkaosaaminen*
 - *Palveluosaaminen*
 - *Opiskeluhyvinvointi ja oppimisen tuki*
4. Oppimisympäristöt; oppimisympäristöjohtaja
 - *Digi- ja opiskelijapalvelut*
 - *Oppimisympäristöt ja turvallisuus*
 - *Ruoka- ja siivouspalvelut*

Palvelualueiden jakaantumisen tiimeihin ja mahdollisiin muihin rakenteisiin päättää kuntayhtymän johtaja.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä muuttuu jälleen vuoden 2026 alussa. Uudet rahoitusperusteet palkitsevat aiempaa enemmän koulutuksen vaikuttavuudesta eli opinto-suorituksista ja valmistumisesta sekä koulutuksen jälkeisestä työllistymisestä ja jatko-opintoihin siirtymisestä. Mallilla halutaan lisäksi kannustaa koulutuksen kohdentamiseen heille, joilta puuttuu aikaisempi tutkinto ja ensisijaisesti tutkintoa pienempien osaamiskokonaisuuksien tarjoamiseen tutkinnon jo suorittaneille osaamistaan täydentäville aikuisille. Painotus siirtyy toteutuneista opiskelijavuosista suoritettuihin opintoihin sekä vaikuttavuuteen. Uutena kriteerinä rahoituksen määräytymisperusteissa otetaan huomioon opiskelijoiden lähtötaso ja aiempi koulutustausta.

Opiskelijavuosiin perustuvaa rahoitusta vähennetään 70 prosentista 50 prosenttiin, tutkinnoista ja tutkinnon osien osaamispisteistä saatavaa osuutta kasvatetaan 20 prosentista 30 prosenttiin ja valmistumisen jälkeisen työllistymisen ja jatko-opintoihin (korkeakouluihin) siirtymisen osuutta kasvatetaan 18 prosenttiin. Loput 2 prosenttia rahoituksesta tulee opiskelija- ja työelämäpalautteesta, molemmista yksi prosentti.

Uuden lainsäädännön myötä oppivelvollisten (opiskelijoiden, jotka ovat oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 §:n nojalla oikeutettuja maksuttomaan koulutukseen) osalta luovutaan määrällisestä säätelystä. Järjestämisluvassa määräään muiden kuin maksuttomaan koulutukseen oikeutettujen opiskelijoiden opiskelijavuosien enimmäismäärä. Kuntayhtymän uuden järjestämisluvan mukainen enimmäismäärä on 740 opiskelijavuotta.

Toteutuneisiin opiskelijavuosiin perustuvassa 50 prosentin osuudessa neljä viidesosaa eli 40 prosenttia laskennallisesta kokonaisrahoituksesta tulee koulutuksen kustannusryhmien painotuksen sekä vaativan erityisen tuen ja majoituksen korotuksen perusteella. Loppu yksi viidesosa eli 10 prosenttia laskennallisesta kokonaisrahoituksesta tulee opiskelijan lähtötason mukaisella painotuksella.

Toteutuneita opiskelijavuosia painotetaan tutkintorakenteeseen kuuluvien eri tutkintojen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestämisen painokertoimilla, tutkintotyyppikertoimella ja opiskelijan lähtötasokertoimilla. Tutkinnot on jaettu seitsemään eri kustannusryhmään tutkinnon järjestämisestä aiheutuvien keskimääräisten kustannusten perusteella. Kustannusryhmiin sijoittaminen ja kustannusryhmien painokertoimet perustuvat Opetushallituksen koulutuksen järjestäjiltä vuosittain keräämiin kustannustietoihin.

Kustannusryhmien painokertoimet ovat

- 1) 0,19 kustannusryhmä 1;
- 2) 0,55 kustannusryhmä 2;

- 3) 0,90 kustannusryhmä 3;
- 4) 1,16 kustannusryhmä 4;
- 5) 1,64 kustannusryhmä 5;
- 6) 2,45 kustannusryhmä 6;
- 7) 4,19 kustannusryhmä 7.

Kuntayhtymän kannalta erityisen merkittävää on ns. kalliimpien korien painokertoimet, koska koulutamme suhteellisesti keskimääräistä huomattavasti suuremman osuuden kallien korien tutkinnoista. Kustannusryhmään 5 kuuluvat maatalous- ja hevostalouden perustutkintokoulutukset ja kustannusryhmään 6 maarakennusalan ja logistiikan perustutkinnot.

Nykyinen kustannustiedonkeruumalli ei kohdenna todellisia kiinteistökustannuksia koulutusaloihin, mikä vääristää erityisesti luonnonvara-alan rahoitusta, koska näillä aloilla vaaditaan kalliita oppimisympäristöjä. Ministeriö ei ole antanut lopullista päätöstä asiasta, vaan rahoitusperustetta tältä osin edelleen selvitetään.

Tutkinnoista ja tutkinnon osien osaamispisteiden rahoituksen 30 prosentin osuudessa valtaosa, noin neljä viidesosaa tulee tutkinnon osien osaamispisteiden perusteella ja loppu noin yksi viidesosa tutkintojen perusteella. Osaamispisteistä saa osaamispistettä kohden rahoitusta tasasuuruisesti riippumatta siitä, suorittaako opiskelija koko tutkintoa vai pelkkiä tutkinnon osia tai mikä on pohjakoulutus. Koko tutkintojen rahoituksessa tutkintoja painotetaan kertoimella, joka perustuu tutkinnon suorittajan perustasteen jälkeiseen koulutukseen, onko suorittanut pelkän perusopetuksen tai ylioppilastutkinnon vai onko suorittanut ammatillisen tai sitä korkeamman tutkinnon. Tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistymisestä ja jatko-opiskelusta korkeakoulussa rahoituksessa painotus on sen mukaan, onko ennen koulutusta ollut työllisenä vai ei. Koko tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneista työllistyneistä ja jatko-opiskelijoista rahoitusta saa yhtenäisin kriteerein.

Rahoituksesta pieni osa kohdennetaan harkinnanvaraisena rahoituksena. Harkinnanvaraisena rahoituksena myönnetään eduskunnan päättämät kohdennukset ja lisäykset, strategisen kehittämisen rahoitus, koulutuksen järjestämiskustannuksiin liittyvistä syistä ja muista välttämättömistä tarpeista aiheutuvat rahoituksen korotukset sekä edellisen varainhoitovuoden korjaukset ja oikaisut. Myös vankilaopetukseen myönnettävä rahoitus on jatkossa harkinnanvaraista rahoitusta.

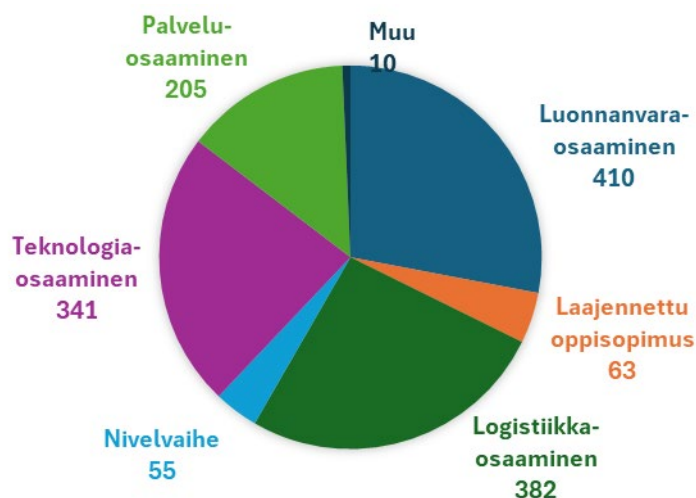
Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli on suhteellinen järjestelmä, jossa muiden koulutuksenjärjestäjien tulokset vaikuttavat kuntayhtymän rahoitukseen. Kuntayhtymälle myönnettävä rahoitus vastaa kuntayhtymän suoritteiden suhteellista osuutta kaikkien koulutuksen järjestäjien suoritteista, eikä kiinteitä yksikköhintoja siten ole. Suoritteiden suhteelliset osuudet lasketaan kullekin rahoitusosiolle erikseen. Rahoitusosioita ovat opiskelijavuosien

lähtötason painotuksen mukainen osio, opiskelijavuosien kustannusryhmän painotuksen sekä majoituksen korotuksen mukainen osio, tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen mukainen osio, työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen mukainen osio sekä palautteissa opiskelijapalautteen aloituskyselyn mukainen, opiskelijapalautteen päättökyselyn mukainen, työelämäpalautteen työpaikkakyselyn mukainen ja työelämäpalautteen työpaikkaohjaajakyselyn mukainen osio. Mallin suhteellisuus ja rakenteellinen monimutkaisuus tekevät rahoituksen täsmällisestä ennustamisesta talousarviovuosittain kohtuullisen haasteellista.

Vuoden 2026 päätös rahoituksesta vahvistetaan joulukuun lopussa. Olemme saaneet ennakkoarvion Opetus- ja kulttuuriministeriöstä uuden rahoitusmallin mukaisesta valtionosuudesta. Erityisesti työllistymisrahoituksen tiedot ovat talousarvion laadintavaiheessa vielä puutteellisia. On siten mahdollista, että ennakkoarvio muuttuu ja lopullinen rahoituspäätös poikkeaa ennakoidusta, jolloin joudumme valmistelevaan talousarviomuutoksen alkuvuonna 2026.

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän vuoden 2026 talousarvioon valtionosuusrahoitus on arvioitu 1378 (TA 2025 1465) opiskelijavuoden mukaisesti, vaikka tavoitteena on 1465 opiskelijavuoden toteuttaminen. Rahoitusmallin muuttuessa opiskelijavuodet jaetaan vuodesta 2026 alkaen kahteen ryhmään; OKM on luvannut rahoittaa maksuttomaan koulutukseen oikeutetut opiskelijat täysimääräisesti ja muille opiskelijoille on asetettu kiintiö 740 opiskelijavuotta. Arviomme mukaan maksuttoman koulutuksen opiskelijavuosia kertyy vuonna 2026 725 opiskelijavuotta ja muita opiskelijavuosia 740. Huomioitavaa on, että suoriteteumat seuraavat rahoituksen myöntämisvuotta viiveellä. Rahoituksen perusteena huomioitavat opiskelijavuodet saadaan toteutuneiden opiskelijavuosien keskiarvona varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden heinäkuun 1 päivän ja varainhoitovuotta edeltäneen vuoden kesäkuun 30 päivän väliseltä ajalta sekä sitä vuotta aiemmalta vastaavalta ajanjaksolta. Tavoitteenamme on siten kouluttaa maksuttomuuteen oikeutettuja opiskelijoita vuonna 2026 87 opiskelijavuotta enemmän kuin näistä vuodelle 2026 myönnettävä rahoitus on. Rahoitus ylimenevistä opiskelijoista myönnetään vasta vuodesta 2027 alkaen.

Tavoitteen (1465) mukaiset opiskelijavuodet jakaantuvat palvelualojen kesken seuraavasti:

Kuva 6. Kuntayhtymän tavoitteen mukaisten opiskelijavuosien jakaantuminen palvelualojen kesken

Valtionosuusennusteessa on huomioitu valtion talousarvioesitys sekä kuntayhtymän sijoittumiseen ammatillisen koulutuksen rahoitusmittareissa.

VM:n talousarvioesityksessä muutokset ammatillisen koulutuksen valtionosuudessa kuluvaan vuoteen nähden ovat:

- Indeksikorotus määrärahaan +2,7 %
- Vuoden 2024 ammatillisen koulutuksen indeksin tarkistus
- Lukuvuosimaksut EU/ETA-valtioiden ulkopuolisille opiskelijoille
- Strategiarahoituksen vähentäminen

Kuntayhtymän valtionosuusrahoituksen vuodelle 2026 arvioidaan olevan yhteensä 18,0 milj. euroa (TA 2025 18,4 milj. euroa). Kuntayhtymän osuus ammatillisen koulutuksen määrärahasta Suomessa on 0,88 %, siirtymäsäännösten takia kuntayhtymälle myönnettävä rahoitusosuus on hieman alhaisempi. Vuonna 2026 rahoitusmallin muuttuminen leikkaa kuntayhtymän rahoitusta -3,8 %.

4.2 Käyttötalous ja tuloslaskelma

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymän talousarvioehdotuksen mukaan tuloslaskelman toimintatuotot vuonna 2026 ovat yhteensä 22,3 milj. euroa, mikä on 0,4 milj. euroa (- 1,6 %) vähemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa. Koulutuskuntayhtymän suurimman tuloerän eli opiskelijatuottojen (valtionosuusrahoitus) arvioidaan olevan 18,0 milj. euroa. Valtionosuusrahoitus muodostaa yli 80 % kuntayhtymän kaikista toimintatuotoista. Valtionosuustuottojen pohjana on 1 378 opiskelijavuotta, joka on 86 opiskelijavuotta vähemmän kuin

vuodelle 2025 myönnetty opiskelijavuosimäärä. Rahoitusmallin muutos muuttaa opiskelija-vuosilaskentaa, kun jatkossa opiskelijavuoteen kuuluviksi päiviksi ei lueta heinäkuuhun kuuluvia päiviä, jos opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa on tavoitteeksi sovittu koko tutkinnon suorittaminen. Vuoden 2026 opiskelijavuosimäärä ei siten ole vertailukelpoinen aiempiin vuosiin.

Ulkoisia myyntituottoja, vuokratuottoja, hankerahoitusta ja muita toimintatuottoja on budjetoitu yhteensä 4,3 milj. euroa (4,2 milj. euroa). Myyntituottoihin on arvioitu muita kuin valtionosuusrahoitteisia koulutuspalvelutuloja 1,0 milj. euroa mm. kv-koulutusten lisäaantymisestä sekä Ylä-Savon työllisyysalueelta kompensoimaan valtionosuusrahoituksen vähenemistä.

Kuntayhtymän toimintakulujen arvioidaan olevan vuonna 2026 yhteensä 21,9 milj. euroa. Toimintakulut ovat lähes kuluvan vuoden talousarvion tasolla (- 0,4 %). Tavoitteenamme on sopeuttaa kustannustaso aiempaa alhaisempaan rahoitustasoon useamman vuoden aikana. Toimintakuluista lähes kaksi kolmasosaa on henkilöstökuluja. Henkilöstökulujen yhteismäärän sivukuluineen arvioidaan olevan 14,5 milj. euroa (14,3 milj. euroa). Virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset ovat + 2,87 %. Henkilöstön kokonaismäärä vähenee talousarvion mukaan ensi vuonna hieman vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Palkkojen sivukulujen on laskettu nousevan 20,7 %:iin.

Ulkoisiin palveluiden ostoihin sekä aineisiin, tarvikkeisiin ja muihin kuluihin on arvioitu käytettävän yhteensä 7,4 milj. euroa (7,7 milj. euroa) eli 4,1 % vähemmän kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

Toimintakatteen arvioidaan olevan vuonna 2026 0,6 milj. euroa (0,8 milj. euroa). Toimintakatetaso on liian alhainen kattamaan poistoja ja investointeja.

Tilikauden poistot ovat 1,3 milj. euroa, mikä on 5,9 % toimintatuotoista.

Tilikauden tulokseksi muodostuu - 0,7 milj. euroa (- 0,6 milj. euroa). Tilipäättöserien jälkeen tilikauden alijäämä on - 0,5 milj. euroa (- 0,4 milj. euroa). Tavoitteenamme on, että vuodelle 2025 kohdistuneet leikkaukset saadaan tasapainotettua vuoden 2026 loppuun mennessä ja vuodelle 2026 kohdistuneet säästöt vuoden 2027 loppuun mennessä, jotta vuoden 2028 talousarvio on tasapainossa. Kuntayhtymän vakavaraisuus ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla, joka mahdollistaa hallittujen uudistusten toteuttamisen pidemmällä aikavälillä talouden tasapainottamiseksi.

Toiminta- ja taloussuunnittelun suurimpana haasteena suunnitelmakaudella 2026–2028 on valtionosuusrahoituksen leikkausta vastaavien menosäästöjen löytäminen siten, että yhtä aikaa turvataan toimintaedellytykset eikä jouduta karsimaan toiminnoista, joista tulevaisuuden suoritukset ja niihin perustuva valtionosuusrahoitus riippuvat. Haemme menosäästöjä yhteistyötä tiivistämällä ja kumppanuuksia vahvistamalla. Olemme myös asettaneet

tavoitteeksemme kasvattaa suunnitelmakaudella toimintatuottoja muista rahoituslähteistä.

Kuntayhtymän suunnitelmavuosien rahoitus on arvioitu uuden lainsäädännön mukaisesti ja jopa nousevan hieman leikkausvuosien 2025 ja 2026 tasosta. Arvio perustuu suurempaan maksuttomaan koulutukseen oikeutettujen opiskelijoiden määrään ennen kuin nuorten määrä kääntyy laskuun. Rahoitusjärjestelmän muutokset ovat kuitenkin merkittäviä, joten on mahdollista, että kuntayhtymän rahoitus muuttuu nykytasosta. Rahoitusjärjestelmä säilyy edelleen suhteellisena, jossa muiden koulutuksen järjestäjien tulokset vaikuttavat kuntayhtymän saamaan rahoitukseen. Mitä parempia tuloksia suhteessa muihin koulutuksen järjestäjiin saavutamme uusilla kriteereillä, sitä korkeammalla tasolla rahoitus on mahdollista säilyttää. Vastaavasti tulokriteerien heikentyminen suhteessa muihin koulutuksen järjestäjiin heikentää kuntayhtymälle myönnettävää rahoitusta.

Toimialojen talousarviot ja suunnitelmat

Talousarvion ja -suunnitelman käyttötalousosa muodostuu toimialakohtaisista tuloslaskelmamuodossa olevista talousarvioista. Käyttötalousosan toimintatuotoissa ja -kuluissa on mukana sekä sisäiset että ulkoiset erät. Toimialojen talousarviot on esitetty kohdassa 6.1.

4.3 Investoinnit ja rahoitus

Rakennushankkeissa kustannusarvioltaan vähintään 100.000 euroa olevat peruskorjaukset käsitellään investointiosassa. Uudisrakentamisessa raja on 10 000 euroa. Ennalta arvaamattomiin rakennusten korjauksiin yms. pieniin investointeihin on varattu vuosittain 100 000 euroa.

Irtaimistohankinnat luetaan investointihankkeeksi silloin kun hankinnan tai hankintakokonaisuuden arvonlisäveroton kustannusarvio on 10 000 euroa tai enemmän. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan suoraan vuosikuluksi.

Vuonna 2026 investoidaan yhteensä peräti 1,86 milj. eurolla. Rakennusinvestointien osuus kokonaisinvestoinneista on 1,22 milj. euroa. Rakennusinvestoinnit sisältävät osin jo edellisillä talousarviokausilla alkaneiden investointien jatkumisen, kuten Peltoniemen ja Hinguniemen asuntolarakennusten saneeraukset sekä Sankariniemen palohälytin-, keskusradio- ja turvalaistuksen saneerauksen. Laajempaa saneerauskohteena on Sankariniemen kampuksen A-siiven vesikatto- ja IV-saneeraus, yhteensä 0,53 milj. euroa sekä auditorion saneeraus monikäyttötilaksi 0,18 milj. euroa. Lisäksi talousarviossa on varautunut Sankariniemen A-siiven luokkatilojen saneerauksen aloittamiseen 0,12 milj. euroa. Sankariniemen A-siiven luokkatiloissa on havaittu sisäilmaongelmia, jotka edellyttävät tilojen käytön keskeyttämistä tai saneerausta. Myös Tähtiniemen kiinteistössä on osittaisia sisäilmahaasteita. Tähtiniemen vuokrasopimus päättyy kesäkuussa 2030, ja tavoitteena on tiivistää

tilakäyttöä siirtämällä sen toiminnot Sankariniemen kampukselle. Tätä varten investointisuunnitelmassa on varauduttu Sankariniemen A-siiven luokkatilojen saneeraukseen vuosille 2026–2027 yhteensä 0,740 milj. eurolla. Vaihtoehtona saneeraukselle on kartoitettu myös vuokratiloja, koska näköpiirissä on oppivelvollisten määrän väheneminen 2030-luvulle siirryttäessä. Talousarvion valmisteluvaiheessa saneerausvaihtoehto on alustavien laskemien perusteella kokonaistaloudellisin eteneminen (10 v jaksolla tarkasteltuna). Sankariniemen A-siiven luokkatiloihin tehdään kuntotutkimus alkuvuodesta 2026. Tämän jälkeen pystytään tarkentamaan saneerauksen lopullinen laajuus ja kustannusarvio sekä kokonaistaloudellisin etenemismuutokset. Taloussuunnitelmassa on varauduttu investoimaan vuonna 2028 myös Sankariniemen D-siiven (teknologiaosaaminen) vesikatto, julkisivu ja lattiasaneeraukseen yhteensä 0,750 milj. euroa. Suunnitelmavuosien luvut eivät sisällä mahdollisia kertaluonteisia alaskirjauksia tai purkukustannuksia.

Hankerahoitteisiin investointeihin on varattu 0,4 milj. euroa, josta 0,3 milj. euroa jo rahoituspäätöksen saaneeseen hankkeeseen Teknologiaosaamisen kehittäminen osaamistehaassa. Muihin erikseen päätettäviin irtaimistoinvestointeihin on varattu 0,2 milj. euroa.

Kuntayhtymälle kertyy talousarvion mukaan tulorahoitusta vuonna 2026 0,66 milj. euron vuosikatteen verran. Investointimenoihin käytetään 1,56 milj. euroa (netto) ja vaihto-omaisuusvaraston lisäykseen 0,25 milj. euroa. Vuonna 2026 saatetaan loppuun vaihto-omaisuuteen sisältyvät Kyllikinkadun opiskelijatyonä rakennettavat rivi- ja paritalo. Näiden kohteiden mahdollinen myynti ensi vuonna vaikuttaa kuntayhtymän tulokseen ainoastaan mahdollisen tasearvon ja myyntihinnan erotuksen verran. Tulorahoitus ei riitä kattamaan vuoden 2026 investointeja, vaan kuntayhtymän rahavarat vähenevät suunnitelman mukaan 1,1 milj. euroa. Kuntayhtymän ei tarvitse ottaa lainaa investointien rahoittamiseen taloussuunnitelmakaudella.

4.4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus kuntayhtymän tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida, hallita ja raportoida toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinta käsittää kuntayhtymän lyhyen ja pitkän aikavälin strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit, jotka voivat olla ulkoisia tai sisäisiä. Riskienhallinnan tulee kohdistua koko kuntayhtymään.

Alla olevaan taulukkoon on koottu keskeisimpiä kuntayhtymässä tunnistettuja riskejä sekä niihin varautumista.

Taulukko 1. YSAOlla tunnistetut keskeiset strategiset riskit ja niihin varautuminen

<i>Strategiset riskit</i>	<i>Hallintakeinot</i>
Koulutustarjontamme ei seuraa riittävän hyvin toiminta-alueemme työelämän muuttuvia tarpeita (koulutetaan liikaa yksilön tai YSAOn aiemman toteutuksen näkökulmasta)	Systemaattinen tarjonnan tarkastelun prosessi vuosittain hallituksen ohjaamana Työelämäyhteistyön kehittäminen Panostus ja tuki tuotekehitykseen edelleen
YSAOta ei koeta riittävän monipuolisena / kiinnostavana työpaikkana osaaville työntekijöille. YSAOn työnantajamaaine on heikko verrattuna muihin työnantajiin.	Hyvä ja yhdenvertainen henkilöstöpolitiikka sekä sen aktiivinen viestintä. Säännöllinen seuranta, tulokset avoimesti kaikkien käytössä. Arvojen mukainen toiminta.
YSAO-tasolla tehtäviä keskeisiä linjauksia, päätöksiä tai tavoitteita ei onnistuta viemään käytännön työhön.	Tiimiorganisaatio ja johtamisen uudistuminen Tekniset järjestelmät, joilla tuetaan päätöksentekoa (mm. strategiatyökalu) Hallintosääntö, prosessiohjeet yms.
Emme onnistu saamaan henkilöstöä mukaan / aktiivista YSAOn toiminnan uudistuksiin (ymmärrys).	Avoimuus ja osallistaminen Tiimiorganisaatio ja johtamisen uudistuminen
Emme osaa uudistaa toimintaamme vastaamaan opiskelijavuosimäärän muutoksia ja rahoituksen vähentymistä.	Kustannustietoiset toimintatavat Rohkeat kumppanuudet ja yhteistyö
Tytäryhtiö ei toimi YSAOn eettisten periaatteiden mukaisesti. (esim. kv-asiat)	Omistajapolitiittinen ohjaus YSAOn hallituksen puolelta (kirjallinen).

Yhtymähallitus vastaa yhtymävaltuustolle talousarviosta määritellyn sitovuustason mukaisesti. Yhtymävaltuustoon nähden sitovia tavoitteita ovat:

Käyttötaloussassa:

- kuntayhtymän tuloslaskelman tilikauden tulos
- kunkin toimialan tilikauden tulos

Investointiosassa:

- rakennushankkeiden kokonaissumma
- irtaimiston ja muiden pysyvien vastaavien kokonaissumma.

Rahoitusosassa:

- lainakannan muutos

Toiminnalliset tavoitteet; sitovia tavoitteita ovat

- opiskelijavuosien kokonaismäärä
- suoritettujen tutkintojen kokonaismäärä

Tilivelvollisilla on vastuu asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Tavoitteiden toteutusta arvioidaan tilinpäätöksessä.

Yhtymähallitus määrittelee viranhaltijoita koskevan sitovuustason talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

5 Toimialojen suunnitelmat

5.1 Yhtymäpalvelut

Kuntayhtymän hallinnon järjestämistä säädetään perussopimuksessa sekä hallintosäännössä. Uusittu perussopimus on ollut voimassa 1.6.2017 alkaen ja uusi hallintosääntö astuu voimaan 1.1.2026 alkaen.

Yleishallinto

Kuntayhtymän viranhaltijaorganisaatiota johtaa kuntayhtymän johtaja. Hän johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa.

Kuntayhtymässä on yhtymävaltuuston asettama viisijäseninen tarkastuslautakunta hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta on tilivelvollinen määrärahansa käytön osalta. Yhtymävaltuusto on valinnut kuntayhtymän tilintarkastajaksi vuosille 2024–2026 sekä optiovuosille 2027–2028 KPMG Oy Ab:n.

Kuntayhtymän hallinto on järjestetty kuntalain mukaisesti. Korkein päättävä elin on 16-jäseninen yhtymävaltuusto. Siinä on 1–4 edustajaa kustakin jäsenkunnasta.

Kuntayhtymän hallinnosta huolehtii yhdeksänjäseninen yhtymähallitus, jonka yhtymävaltuusto nimittää. Yhtymähallitus johtaa ja valvoo kuntayhtymän hallintoa, valmistelee valtuustoasiat ja päättää monista keskeisistä asioista. Luottamushenkilöiden nykyinen toimikausi kattaa vuodet 2025–2029.

Yhtymäpalvelujen toiminnallisena tavoitteena on edistää kuntayhtymän strategian toimeenpanoa sekä uuden johtamisjärjestelmän käyttöönottoa. Samalla tiivistämme yhteistyötä Itä-Savon koulutuskuntayhtymän kanssa kuntayhtymän hallituksen antamien suunta-viivojen mukaisesti.

Henkilöstöpalvelut

Organisaatiorakenteen mukaisesti henkilöstöpalvelut muodostaa oman palvelualueensa. Sitä johtaa henkilöstöjohtaja ja sinne on koottu henkilöstöön liittyvät toiminnot, kuten työhyvinvointi, osaamisen kehittäminen, työsuojelu, työterveyshuolto, ammattijärjestöjen luottamusmiestehtävät sekä palkka- ja muut palvelussuhdeasiat.

Henkilöstöosaamisen painopisteenä vuodelle 2026 on tiimitoiminnan kehittäminen sekä tehtävien uudelleenmuotoilu rakenneuudistuksessa sovitulla tavalla. Palvelussuhdeasioissa jatkamme kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman toimeenpanoa, sekä palveluprosessien sujuvoittamista.

Talouspalvelut

Organisaatorakenteen mukaisesti talouspalvelut muodostaa oman palvelualueensa. Sitä johtaa talousjohtaja ja sinne on koottu talouteen ja hallintoon liittyvät toiminnot, talouden ohjaus, talous- ja toimintasuunnitelman sekä tilinpäätöksen laatiminen, raportointi ja seuranta, rahoitus- ja sijoitustoiminta, vakuutukset sekä hankintapalvelut.

Hankintalakiin, jonka on tarkoitus tulla voimaan jo 1.1.2026 siirtymäsäännöksineen, ehdotetut muutokset aiheuttavat kuntayhtymälle lisää hallinnollisia ja kustannus paineita. Eri-tyisesti, mikäli joudumme muuttamaan omistusjärjestelyjä ja kilpailuttamaan aiemmin toimineita palveluita inhouse-sääntelyn uudistamisen takia. Talousarviossa ei ole erikseen varauduttu mahdollisiin lakimuutoksen tuomiin lisäkustannuksiin.

Asiantuntijapalvelut

Asiantuntijapalvelut -palvelualue muodostaa yhtymäpalveluiden alaisuuteen keskitetyn asiantuntijaresurssin, jonka tehtävänä on koordinoida asiantuntijatyön kohdentamista ja käyttöä kuntayhtymän eri toiminnoissa. Yksikkö toimii yhteistoiminnallisesti, tukee esihenkilöitä ja johdon päätöksentekoa sekä varmistaa, että kuntayhtymän toiminta on laadukasta, tehokasta ja lainmukaista. Erityisenä tehtävänä on varmistaa päätettyjen toimenpiteiden jalkautuminen koko kuntayhtymän toimintaan.

Yksikkö tuottaa kuntayhtymän käyttöön laadunhallintapalveluita sekä opetustoiminnan käyttöön pedagogisen kehittämisen palveluita. Yksikön kautta koordinoidaan myös kuntayhtymän prosessimallin kehittämistä. Yksikön henkilövahvuus on pieni, mutta sinne voidaan tarvittaessa siirtää osaajia ja osaamista kuntayhtymän muista toimintayksiköistä.

5.2 Osaamispalvelut

Ylä-Savon ammattiopiston osaamispalveluissa jatketaan uusien koulutustuotteiden kehittämistä työelämän tarpeisiin. Tuotteistamisessa huomioimme itse hankkimamme ennakointitiedon sekä yrityskumppanuuden ja asiantuntijaverkostomme kautta esiinnousseen osaamistarpeen. Uusi ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli ottaa erityishuomioon oppivelvolliset eli nuoret alle 18-vuotiaat henkilöt. Lisäksi huomioidaan ne hakeutujat, kenellä ei ole aikaisempaa toisen asteen koulutusta. Jatkamme panostamista laaja-alaisesti perustutkintojen tarjoamiseen. Lisäksi tarjoamme monipuolisesti ammatti- ja erikoisammattitutkintoja sekä lyhyempiä tutkinnon osa -koulutuksia, jotka parantavat henkilöiden työllistymismahdollisuuksia sekä heidän osaamisensa kehittymistä ja onnistumista nykyisissä työtehtävissä. Nostamme koulutuksesta valmistuneiden työllistymis- ja jatko-opintoihin siirtymisastetta.

Oppilaitoksessa tapahtuvan lähiopetuksen lisäksi oppimista tapahtuu merkittävässä määrin työpaikoilla niin koulutus- kuin oppisopimuksella. Kehitämme työpaikalla järjestettävän

koulutuksen prosessia kiinnittäen erityishuomiota työpaikalla tapahtuvaan ohjauksen toteuttamistapaan sekä näyttöjen suorittamiseen työelämän aidoissa työtehtävissä. Tavoitteena on kaikkien toimijoiden kannalta entistä jouhevampi ja laadukkaampi yhteistyö, joka turvaa opiskelijan oppimisen työpaikoilla niin, että hänestä kehittyy entistä osaavampi työntekijä, joka siirtyy sujuvasti opintojen avulla työelämään. Lähiopetuksen ja työpaikalla tapahtuvan opetuksen lisäksi vahvistamme verkkokoulutuksena toteutettavia toimintamalleja yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa.

Saamamme työelämäpalautteen perusteella opiskelijoilla ei välttämättä ole työelämässä vaadittu geneerinen osaaminen riittävällä tasolla. Lähdemme edistämään opiskelijoiden työelämässä tarvittavia taitoja kiinnittäen erityishuomiota työn tekemisen sujuvoittamiseen Leanin keinoin. Työn sujuvoittaminen ja tiimissä työskentely otetaan osaksi Yhteisiä tutkimuksen osia kaikissa perustutkinnoissa PETRA-polku-akatemian muodossa.

Opiskeluhyvinvointi ja oppimisen tuki

Opiskelijahyvinvointi sisältää nivelvaiheen koulutukset, opinto-ohjauksen, erityisopetuksen koordinoinnin, asuntolapalvelut sekä yhteisöllisen opiskeluhoitoa. Teemme tiivistä yhteistyötä myös yksilöllisiä opiskeluhoitoja tarjoavan Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyössä korostuu saatujen lääkäri- ja psykologipalveluiden pysyvyys sekä asiakasohjaus palveluihin. Oppimisen tuen uudistus astuu voimaan 1.8.2026, johon olemme suunnitelleet uuden toimintamallin erityisen tuen ammattilaisten kanssa. Aloitamme toimintamallin kokeilun jo vuoden 2026 alusta. Aloitamme oppimisen tuki arjessa korostuu entisestään, erityisesti kun erilaiset oppimisen- ja muun elämän hallinnan haasteet ovat näkyvästi kasvussa opiskelijoillamme. Tavoitteenamme on negatiivisen keskeyttämisen ehkäisy, johon suunnitelluilla toimilla kuin myös eri kehittämishankkeilla pyrimme löytämään uusia keinoja. Tavoitteena on, että jokaiselle opiskelijalle löytyy oma polku kohti ammattia.

Nivelvaiheen koulutusten, ja erityisesti tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (Tuva) tarve kasvaa edelleen ja sitä kautta myös tarve pajayhteistyöhön. Yhä useampi nuori hakeutuu joko suoraan tai ammatillisilta aloilta Tuva-koulutukseen. Tuvaan hakeutuvien määrän voidaan ennakoivan kasvavan tulevana vuosina lisää johtuen sen tunnettavuuden kasvun- ja erilaisten elämän haasteiden lisääntymisen myötä. Kansainvälistymisen ja monikulttuurisuuden vahvistuessa Suomi toisena kielenä (S2) merkitys kasvaa edelleen kansainvälisten opiskelijoiden myötä. Myös kotoutumiskoulutuksissa tulee aiempaa paremmin varmistaa, että S2-valmiudet ovat riittäviä hakeuduttaessa sieltä ammatillisten alojen pariin.

Opiskelijahyvinvoinnissa jatketaan opiskelijoiden osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien parantamista. Kansainvälisten opiskelijoiden lisääntyessä tulee huolehtia opiskelijahyvinvoinnin palveluiden saavutettavuudesta ja yhdenvertaisuudesta. Kv-opiskelijoiden

integroitumisen yhteistyötä eri toimijoiden (oppilaitos-kunnat-hankkeet) välillä tulee sekä vahvistaa että varmistaa. Jatkamme hyvää ja tiivistä yhteistyötämme aluetoimijoiden kanssa. Yhteinen tavoitteemme on saada alueelle lisää kansainvälisiä osaajia sekä sitouttaa heidät ja heidän perheensä asumaan ja elämään Ylä-Savoon. Opiskelijakunnan aktiivinen toiminta on myös tärkeää kotoutumista tukevana toimintana.

Opinto-ohjauksessa tuetaan kaikkia opiskelijoita monikanavaisesti ja vahvistetaan erityisesti jatko-opintoihin sekä työllistymiseen liittyvää tukea ja palveluita. Nämä ovat uudistuvassa ammatillisen koulutuksen rahoituksessa merkittäviä mittareita. YSAOn ja Ylä-Savon työllisyysalueen Uravalmentaja tukee niin opiskelijoita kuin opetus- ja ohjaushenkilöstöä työllistymisen asioissa kuin myös työttömiä ammatilliseen koulutukseen ohjautumisessa. Opinto-ohjauksessa korostuvat jatko-opintoihin ohjaus. Kansainväliset opiskelijat tarvitsevat erityisesti tukea työllistymisen asioissa. Oppimisen tukeen liittyvät palvelut ovat digitaalisesti kenen tahansa varattavissa. Palveluvaihtoehtoina ovat niin etä- kuin lähitapaamiset. Annie-tukibotin käyttöä jatketaan vuonna 2026; sen kautta opiskelija voi itse ilmoittaa tuen tarpeista esimerkiksi jaksamiseen, oppimiseen ja elämänhallintaan liittyen. Vastauksen perusteella opiskelija ohjataan oikealle tukipalvelulle, kuten vastuuohjaajalle, erityisopettajalle, kuraattorille, terveydenhoitajalle tai opinto-ohjaajalle. Vuonna 2025 toteutettu pilotti osoitti, että Annie-tukibotti auttaa tunnistamaan opiskelijoiden tuen tarpeet varhaisessa vaiheessa ja vähentämään opintojen keskeyttämisiä. Mahis – opinnot kiinnostavat edelleen nuoria ja hakijamäärät pysynee samoina suhteessa yhteishaussa hakeutuviin.

5.3 Oppimisympäristöt

Strategiakaudella 2026–2029 painotamme kansainvälisyyttä, digitalisaatiota, vastuullisuutta ja kestävä kehitystä, jotka ohjaavat palveluiden ja oppimisympäristöjen uudistamista. Oppivelvollisten opiskelijoiden määrän väheneminen vaikuttaa tilatarpeisiin, ja kuntayhtymän kannalta visiomme olisi siirtyä kohti yhteiskampusta Iisalmen kaupunkialueella 2030-luvulla, jossa tilat ja palvelut olisivat nykyistä useamman toimijan yhteiskäytössä. Yhteinen kampusratkaisu tarjoaisi mahdollisuuden yhdistää esimerkiksi toisen asteen koulutuksen eri suuntauksia, mikä tukisi sekä toiminnallista että hallinnollista yhteistyötä. Yhteisellä oppimisympäristöllä voitaisiin edistää myös nuorten yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä, kun erilaisia oppijoita tuotaisiin yhteen, jatkaen perusopetuksen inklusiivista mallia. Lisäksi se tukisi terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön toteutumista tutussa kaupunkiympäristössä.

Digitalisaatio ja tekoäly ovat keskeisiä oppimisympäristöjen kehittämisessä. Olemme edelläkävijöitä tiedolla johtamisessa ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisessä monilla tavoin ammatillisessa koulutuksessa. Tekoäly mahdollistaa yksilöllisen oppimisen tukemisen, oppimisanalytiikan hyödyntämisen sekä automaation tukipalveluissa. Tekoäly voi nopeuttaa

opettajien työtä ja mahdollistaa opetuksen personointia. Seuraamme aktiivisesti digipalveluiden kehitystä ja arvioimme järjestelmien ajantasaisuutta, jotta käytössämme on parhaat mahdolliset ratkaisut. Teemme tiivistä yhteistyötä kehittämisessä kumppaneidemme kanssa.

Turvallisuus ja kyberturva ovat keskeisiä oppimisympäristöjen kehittämisessä. Varaudumme globaalin turvallisuustilanteen riskeihin ja integroimme kansalliset säädökset osaksi kuntayhtymän valmiussuunnitelmaa. Kiinteistöstrategiaa toteutetaan yhteistyössä koulutusalojen kanssa ja investoinneilla edistetään opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia.

Ruoka- ja siivouspalveluissa edistämme kestävää ja ympäristötietoista toimintaa sekä hyödynnämme digitalisaation tuomia mahdollisuuksia palveluiden kehittämisessä.

Digi- ja opiskelijapalvelut

Varmistamme digipalveluidemme saatavuuden, tietoturvan ja tarjoamme käyttäjätukea. Lisäksi tuotamme mm. tutkinto- ja opiskelutodistukset, työjärjestykset (koulutussuunnittelu), neuvomme ja opastemme opiskelijoita ja opiskelijaksi hakeutuvia, käsittelemme jatkuvan- ja yhteishaun sekä ylläpidämme ja kehitämme opintohallinnon tietojärjestelmäpalveluja. Toimimme aktiivisena kehittäjänä tulevaisuuden digitaalisten ratkaisujen, tiedolla johtamisen ja opiskelijapalveluiden kehittämisessä talousarviomme rajaamissa puitteissa. Edellisellä talousarviokaudella toteutettu uusi ennustemalli opetuksen kysynnästä on teknisesti käyttöönotettu ja tulevalla talousarviokaudella siihen tehdään tarvittavaa jatkokehittämistä ja se integroidaan kiinteäksi osaksi myös koulutussuunnittelumme prosesseja. Jatkamme digitaalisen oppimisympäristön pienkehittämistä ja tarjoamme tukea digipedagogisiin palveluihin ja teknologioihin. Seuraamme käytössämme olevien digitaalisten palveluiden kehittymistä ja otamme käyttöön niiden uudistukset. Esimerkiksi itslearning tuotteen on suunnitteilla tekoälyavusteisuus auttamaan opettajia työssään ja Microsoft M365 palveluihin tekoäly integroituu yhä tiiviimmin. Toteutamme uudistuvien työvälineiden riski- ja vaikuttavuusarvioinnin osaltamme, suunnittelemme ja toteutamme mahdolliset pilotoinnit ja käyttöönotot sekä viestimme muutoksista käyttäjille.

Oppimisympäristöt- ja turvallisuuspalvelut

Toteutamme kuntayhtymän kiinteistöomaisuuden huoltoa ja ylläpitoa hyväksytyn kiinteistöstrategian periaatteiden mukaisesti. Palvelualue vastaa 1.1.2026 alkaen uuden tiimirakenteen mukaisesti myös maatilojen (Peltoniemi, Hingunniemi), metsien ja Ajoharjoittelurata -oppimisympäristöjen palveluista. Palvelut tuotetaan tiiviissä yhteistyössä koulutusalojen kanssa ja suunnittelemme sekä käyttöönotamme uudet palveluiden toteutusmallit vuoden 2026 aikana siirtymäajalla.

Kiinteistöhallintaa toteutamme hyväksytyn kiinteistöstrategiamme mukaisesti. Jatkamme edelleen aktiivisesti oppimisympäristön yhteistyökumppaneiden kartoittamista ja edistämme pidemmän tähtäimen visiota yhteiskampuksen toteuttamiseksi lisälmen alueelle 2030-luvulla. Tulevalla taloussuunnittelukaudella kiinteistöstrategiaamme toteuttavia toimia ovat mm. Sankariniemen kampuksen investoinnit ja Tähtiniemen kampuksen tilojen käytön päättäminen. Koordinoimme myös rakennusalan oppimisympäristönä toteutettavan Karjalankadun rivi- ja paritalon rakennusurakan valmistumisen vuoden 2026 loppuun sekä Korolaisen talon julkisivusaneerauksen.

Turvaamme kaikille turvallisen työ- ja opiskeluympäristön. Varmistamme lakien edellyttämän turvallisen opiskelu- ja työympäristön tunnistamalla riskit, varautumalla ja ehkäisemällä niiden toteutuminen. Riskien toteutuessa minimoimme niiden vaikutuksia. Seuraamme vaara- ja uhkatilanteita ja teemme havaintojen pohjalta ennaltaehkäiseviä toimia.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Tuotamme kuntayhtymän kampuksilla siivous- ja ruokahuoltopalvelut. Lisäksi tuotamme sopimusten mukaisesti näitä palveluja mm. kiinteistöissämme vuokralaisena oleville toimijoille sekä ulkopuolisille. Edistämme edelleen aktiivisesti toimintaamme ja valintojamme kohti kestävämpää ja ympäristötietoista toimintaa ja huomioimme palvelujemme kehittämisessä digitalisaation tuomia mahdollisuuksia.

5.4 Kehittämis- ja työelämäpalvelut

Työelämä- ja työllisyyspalveluiden kehittämisessä jatketaan yhteistyö tiivistämistä kumppaneiden kanssa. Olemme aktiivisessa yhteistyössä Ylä-Savon TE-palveluiden kanssa ja olemme näin ollen keskeinen osa Ylä-Savon työvoiman saatavuuden varmistamisessa ja alueen elinvoiman turvaamisessa. Vuonna 2026 panostamme edelleen työelämän tarpeisiin vastaamiseen. Arjen kumppanuuksissa olemme korostamme työelämäyhteistyön laatua ja strategisissa kumppanuuksissa pyrimme avaamaan ovia uusiin työelämäyhteyksiin ja olemassa olevien kumppanuuksien syventämiseen. Viestimme on ”Ysao hoitaa”, jolla tarjoamme työelämälle helppoa ja luotettavaa kumppanuutta osaamisen kehittämisen asioissa. Strategisena tavoitteena on ollut Yhessä -yhteistyömallin juurruttaminen pysyväksi toiminnaksi ja sen osalta on tehty kuntiin ehdotukset toiminnan jatkamiseksi nykyisillä toimintatavoilla ainakin vuoteen 2028 saakka. Jatkamme edelleen verkkokaupppamme kehittämistä sekä uudistamme markkinointiviestintäämme kampanjoin.

Kansainvälisissä palveluissa jatkamme koulutusviennin osalta nykyisten neuvotteluvaiheessa olevien tarjousten ja asiakkuuksien hoitamista. Tavoitteena on aloittaa koulutusten toteutuksia vuonna 2026 yhteistyössä EduSavo Oy:n kanssa. Pyrimme syventämään isojen asiakkaiden kanssa yhteistyötä. Erityisesti luonnonvara-ala ja uusiutuva energia kuin myös suomalainen ammatillinen koulutusjärjestelmä kiinnostaa Intiassa. Intian NTT-

kumppanioppilaitoksen opiskelijat saapuvat keväällä 2026 YSAOille teknologia-alan opiskelijoiksi. Kansainvälisten opiskelijoiden tuleminen Suomeen muuttuu, kun lukukausimaksut tulevat myös ammatilliseen koulutukseen 1.8.2026 alkaen. Meidän tulee tehdä ratkaisuja, miten jatkossa saamme kansainvälisiä ammatillisen koulutuksen opiskelijoita Ylä-Savoon.

Kehittämistoimilla pyrimme vastaamaan YSAOn strategiaan kehittämistarpeisiin. YSAOn strategiset tavoitteet on kuvattu kpl 3. Tavoitteenamme on hyödyntää kehittämistoimiin EU-ohjelmakauden 2021–2027 tukea. Ylä-Savon ammattiopistolla on käynnissä useita EAKR ja ESR+ -rahoitteisia hankkeita kuin myös kansainvälisiä hankkeita. Pitkän tähtäimen strategian yhteydessä on aihioitu uusia kehittämistarpeita tuleville vuosille ja niissä korostuvat erityisesti mm. kansainvälisyys, digitalisaatio sekä kestävä kehitys. Opiskelijoiden tuen tarpeisiin vastaaminen ja työllistyminen tai jatko-opintoihin ohjautuminen korostuvat myös tulevaisuuden kehittämiskohteina.

Ylä-Savon ammattiopiston opiskelijat ja henkilöstö ovat olleet hyvin aktiivisia kansainvälisiin liikkuvuuksiin. Liikkuvuuksia on tullut myös aloilta ja henkilöstöryhmistä, joista aiemmin ei olla käyty Erasmus+ -vaihdoissa. Esihenkilömme tukevat henkilöstönsä kansainvälistymisosaamisen kehittämistä monipuolisesti ja aktiivisesti. Olemme myös saaneet työelämän edustajia mukaan liikkuvuusjaksoille. Olemme jo ylittäneet vuoden 2027 liikkuvuustavoitteemme ja iloksemme näyttää, että aktiivisuus näyttää jatkuvan edelleen.

6 Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028

6.1 Kuntayhtymän tuloslaskelma yhteensä

	TP 2024	TA+MUUT. 2025	YH 2026	TS1 2027	TS2 2028
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUTUOTOT	21 502 442	20 511 485	20 235 087	20 255 086	20 281 816
MAKSUTUOTOT	97 340	71 300	71 300	271 300	321 300
TUET JA AVUSTUKSET	1 452 097	1 403 328	1 305 826	1 305 831	1 305 831
MUUT TOIMINTATUOTOT	704 493	650 830	658 035	654 035	654 035
TOIMINTATUOTOT	23 756 373	22 636 943	22 270 248	22 486 252	22 562 982
 VALMISTEVARASTON MUUTOS	 -95 069	 162 000	 250 247	 0	 0
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-14 221 870	-14 297 683	-14 529 350	-14 489 954	-14 340 759
PALKAT JA PALKKIOT	-11 951 126	-11 896 929	-12 039 581	-12 006 938	-11 883 328
HENKILÖSIVUKULUT	-2 270 745	-2 400 754	-2 489 769	-2 483 016	-2 457 431
ELÄKEKULUT	-2 028 791	-2 012 552	-2 040 536	-2 035 005	-2 014 053
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-241 953	-388 202	-449 233	-448 011	-443 378
PALVELUJEN OSTOT	-4 137 160	-3 605 990	-3 371 398	-3 335 660	-3 306 034
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 944 388	-2 677 546	-2 624 616	-2 411 091	-2 381 091
AVUSTUKSET	-119 753	-86 822	-77 562	-77 564	-77 564
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 329 803	-1 325 710	-1 302 700	-1 251 897	-1 235 697
TOIMINTAKULUT	-22 752 975	-21 993 751	-21 905 626	-21 566 166	-21 341 145
 TOIMINTAKATE	 908 329	 805 192	 614 869	 920 086	 1 221 837
 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	245 100	45 000	50 000	50 000	50 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	9 977	5 000	0	0	0
KORKOKULUT	-7	0	0	0	0
MUUT RAHOITUSKULUT	6 004	0	0	0	0
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	261 073	50 000	50 000	50 000	50 000
 VUOSIKATE	 1 169 402	 855 192	 664 869	 970 086	 1 271 837
 POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 645 741	-1 436 954	-1 323 839	-1 302 326	-1 283 497
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 645 741	-1 436 954	-1 323 839	-1 302 326	-1 283 497
 TILIKAUDEN TULOS	 -476 339	 -581 762	 -658 970	 -332 240	 -11 660
 POISTOERON MUUTOS	 379 635	 158 445	 151 079	 144 901	 143 063
 TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	 -96 703	 -423 317	 -507 891	 -187 339	 131 403

Tuloslaskelma toimialoittain

	TP 2024	TA 2025	YH 2026	TS1 2027	TS2 2028
<u>010 YHTYMÄPALVELUT</u>					
TOIMINTATUOTOT	161 181	55 000	55 000	55 000	55 000
TOIMINTAKULUT	-1 753 920	-1 516 746	-1 717 857	-1 704 853	-1 658 136
TOIMINTAKATE	-1 592 739	-1 461 746	-1 662 857	-1 649 853	-1 603 136
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 341	-48 667	-22 003	-64 000	-104 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	259 124	50 000	50 000	50 000	50 000
TILIKAUDEN TULOS	-1 344 956	-1 460 413	-1 634 860	-1 663 853	-1 657 136
SISÄISET PALVELUT	1 345 806	1 459 826	1 526 856		
<u>020 KEHITTÄMIS- JA TYÖELÄMÄPALVELUT</u>					
TOIMINTATUOTOT	1 326 915	1 535 982	2 060 671	2 000 675	2 017 405
TOIMINTAKULUT	-2 170 773	-2 486 716	-2 810 362	-2 776 377	-2 740 167
TOIMINTAKATE	-843 857	-950 734	-749 691	-775 702	-722 762
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-20 262	-9 610	-2 000	-7 800	-12 600
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-209	0	0	0	
TILIKAUDEN TULOS	-864 328	-960 344	-751 691	-783 502	-735 362
SISÄISET PALVELUT	762 533	868 219	558 679		
<u>030 OPPIMISYMPÄRISTÖT</u>					
TOIMINTATUOTOT	4 051 687	1 407 891	1 539 808	1 539 809	1 539 809
TOIMINTAKULUT	-4 870 765	-4 721 619	-5 109 828	-5 068 074	-4 979 803
TOIMINTAKATE	-819 078	-3 313 728	-3 570 020	-3 528 265	-3 439 994
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 169 328	-1 067 925	-1 069 931	-1 044 856	-1 058 535
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-240	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1 988 646	-4 381 653	-4 639 951	-4 573 121	-4 498 529
SISÄISET PALVELUT	1 454 741	3 970 027	4 467 257		
<u>040 OSAAMISPALVELUT</u>					
TOIMINTATUOTOT	17 286 556	18 919 672	18 643 269	18 919 268	18 979 268
VALMISTEVARASTON MUUTOS	-95 069	162 000	250 247	0	0
TOIMINTAKULUT	-12 749 138	-12 080 256	-12 296 079	-12 047 764	-11 993 941
TOIMINTAKATE	4 442 349	7 001 416	6 597 437	6 871 504	6 985 327
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-388 240	-305 796	-229 902	-185 670	-108 362
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	2 361	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	4 056 469	6 695 620	6 367 535	6 685 834	6 876 965
SISÄISET PALVELUT	-3 870 828	-6 608 376	-6 552 796		

Luvut pitävät sisällään ulkoiset ja sisäiset erät. Kiinteistökustannusten käsittely on muuttunut vuonna 2025.

Vuoden 2026 organisaatiomuutoksesta johtuen edellisvuosien luvut eivät ole vertailukelpoisia.

6.2 Investointiosa

	KUST.ARVIO*	2026	2027	2028
RAKENNUSINVESTOINNIT				
Peltoniemi:				
Tyhyphiha	25 000	25 000		
Lämpöenergiaratkaisu	50 000	50 000		
Nyk. maatilahallimuutostyöt (raksahalli)	100 000	25 000		
Asuntoloiden ilmanvaihtojärjestelmät	250 000	50 000	50 000	50 000
Hingunniemi:				
Hevostarhauksen lainsäädännön muutokset	30 000	30 000		
Kenttien pohjat+aitaus	150 000			150 000
Rivitalon peruskorjaus	100 000	50 000		
Asevelikatu:				
Palohälytin- ja keskusradiojärjestelmä, turvavalaistus	85 000	60 000		
Ruokalan vesikatto- ja IV-saneeraus	530 000	530 000		
A-siipi: luokkatilojen saneeraus	740 000	120 000	620 000	
Auditorion saneeraus monikäyttötilaksi	180 000	180 000		
Metalliosaston vesikatto-, lattia- ja julkisivusaneeraus	750 000			750 000
Varaus ennalta arvaamattomiin investointeihin	300 000	100 000	100 000	100 000
RAKENNUSINVESTOINNIT YHTEENSÄ:				
Menot	3 290 000	1 220 000	770 000	1 050 000
IRTAIMISTOINVESTOINNIT				
i-Oste, Teknologiaosaamisen keh. osaamistehtaassa	93 300	93 300		
Menot	311 000	311 000		
Hankerahoitus	217 700	217 700		
Uudet kehittämishankkeet	78 000	30 000	18 000	30 000
Menot	260 000	100 000	60 000	100 000
Hankerahoitus	182 000	70 000	42 000	70 000
Erikseen päätettävät irtaimistoinvestoinnit	620 000	220 000	200 000	200 000
Irtaimiston myynnit	30 000	10 000	10 000	10 000
IRTAIMISTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ:				
Menot	1 191 000	631 000	260 000	300 000
Tulot/ hankerahoitus	429 700	297 700	52 000	80 000
Netto	761 300	333 300	208 000	220 000
OSAKKEET JA OSUUDET				
Osakkeiden hankinnat	15 000	5 000	5 000	5 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
Menot	4 496 000	1 856 000	1 035 000	1 355 000
Tulot	429 700	297 700	52 000	80 000
Netto	4 066 300	1 558 300	983 000	1 275 000

* Sisältää koko hankkeen kustannuksen, myös aiemmilta vuosilta.

6.3 Rahoituslaskelma

	TP 2024	TA+MUUT. 2025	YH 2026	TS1 2027	TS2 2028
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	1 169 402	855 192	664 869	967 684	1 269 435
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-256 098	0	0	0	0
	913 304	855 192	664 869	967 684	1 269 435
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-1 450 063	-1 171 500	-1 856 000	-1 035 000	-1 355 000
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	174 838	268 100	287 700	42 000	70 000
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	14 798	10 000	10 000	10 000	10 000
	-1 260 427	-893 400	-1 558 300	-983 000	-1 275 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-347 123	-38 208	-893 431	-15 316	-5 565
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-51 236	0	0	0	0
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	133 734	-162 000	-250 247	0	0
SAAMISTEN MUUTOS	-363 311	0	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-342 118	0	0	0	0
	-622 931	-162 000	-250 247	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-622 931	-162 000	-250 247	0	0
RAHAVAROJEN MUUTOS	-970 054	-200 208	-1 143 678	-15 316	-5 565
RAHAVARAT 31. 12.	9 158 571				
1. 1.	10 128 625	-970 054			

6.4 Poistosuunnitelma

KÄYTTÖOMAISUUS	POISTOAIKA uusi suositus	Poistosuunnitelma 1.1.2013 jälkeen hankittu omaisuus	Poistosuunnitelma ennen 31.12.2012 hankittu omaisuus	Poisto- järjestelmä
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	5 - 20	5 vuotta		
Pitkävaikutteiset menot	2 - 5		3 vuotta	tasapoisto
Atk-ohjelmat		3 vuotta*		
Muut pitkävaikutteiset menot		3 vuotta*		
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	ei poistoja	ei poistoja	
Rakennukset ja rakennelmat				
Koulu- ja hallintorakennukset	20 - 50	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto
Tuotantorakennukset	20 - 30			
Talousrakennukset	10 - 20	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 50	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Maa- ja vesirakenteet	15 - 30	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusteet				
Kuljetusvälineet	4 - 7		7 vuotta	tasapoisto
henkilöautot		4 vuotta		
kuorma-autot		7 vuotta		
Liikkuvat työkoneet	5 - 10	7 vuotta	7 vuotta	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 - 15	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto
(Koneet)			(7 vuotta)	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 - 10	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto
Atk-laitteet	3 - 5	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto			
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa			
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	ei poistoaikaa			
Pysyvien vastaavien sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa			

Hallitus voi hyödykekohtaisesti määrittää poistoajan, mikäli taloudellinen pitoaika vaatii sitä.

* 1.1.14 alkaen hankittu omaisuus

Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
PL 30, 74101 Iisalmi
Puhelinvaiht. 0400 827 251
<https://www.ysao.fi>
Y-tunnus 0214765–5